

Mupo viskas rikkis kaardiga koolilapse bussist välja

Kui süsteemis on tehniline tõrge, käsitleb mupo last jänesena ka juhul, kui ta oma sõiduõigust õpilaspiletiga tõendab. lk 4

Mängurite kirk hakkab lappima riigi eelarvet

Rahandusministeerium plaanib hasartmängumaksust laekuva tulu suunata edaspidi sotsiaalprojektide asemel riigieelarvesse. lk 2

Uue ajastu algus

Eile teatas Benedictus XVI, et ei jaksa enam ja paneb ameti maha. Eelmine paavst, kes ei teeninud surmani, valitses 15. sajandil. lk 8-9

Novosjlov ei anna alla

Vehkleja Nikolai Novosjlov treenib sihiga jätkata Rio de Janeiro olümpiani profina ja võita kuld. lk 14-15

**KOMMID
JA
KONDOOMID**
-25%

11.02 - 17.02.2013

PRISMA

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 30 | TEISIPÄEV, 12. VEEB RUAR 2013

ajaleht.epl.ee

www.moobliait.ee

Nahk 2+1+1
980.-
784.-
Järeilmaks: 65.33 €/kuu

Kenny
-30%
65.-
45.50
Järeilmaks: 3.79 €/kuu
Tool

272.-
190.40
Järeilmaks: 15.87 €/kuu
Söögilaud

Relax Nirk
-40%
1370.-
822.-
Järeilmaks: 68.50 €/kuu
Nurgadiivan

KOGU MÖÖBEL
PALJUD TOOTED KUNI -60%

-20%
28. veebruarini

Nahk 3+2
1110.-
888.-
Järeilmaks: 74.- €/kuu

TV-alus
Venezia
KOLLEKTSIOON
449.-
359.20
Järeilmaks: 29.93 €/kuu

Tumba
25.-
20.-

Nizza
KOLLEKTSIOON
170.-
616.-
Järeilmaks: 51.33 €/kuu
Voodi 1.8 x 2.0

225.-
180.-
Järeilmaks: 15.- €/kuu
Öökapp

610.-
488.-
Järeilmaks: 40.67 €/kuu
Peegilaud

Antikikapp
1300.-
1040.-
Järeilmaks: 86.67 €/kuu

Kummut
440.-
352.-
Järeilmaks: 29.33 €/kuu

Esikukapp
peegliiga
280.-
224.-
Järeilmaks: 18.67 €/kuu

Pildiram
15.-
7.50
-50%

Veinikarp
19.-
13.30
-30%

12 KUUKSI!
intress,
sissemaks
0%

MÖÖBLI-KLASSIKA

SAUEL Pärnnasalu 34 E-R 10-19 L 10-16

PÄRNUS Sillakeskus Papiniidu 5 E-R 10-19, L 10-16

RAKVERES Põhjakeskus Tõremäe E-P 10-20

TARTUS Vahi 5 E-R 10-19 L 10-16

NARVAS TEMPO Keskus Tallinna mnt 52 E-R 10-19, L 10-17

**INTRESSITA JÄRELMAKS
MÖÖBLIAIDA
KREDIIT**

JUHTKIRI

Samm tundmatusse

Rahandusministeeriumi algatus muuta hasartmängumaksu nõukogu on ilmselgelt toores ettevõtmine. Eri valdkondade toetust vajavate inimeste valikuvõimalused kahanevad, kaovad tagatised, et summad jõuavad samadesse valdkondadesse, ja pole kaugeltki selge, mis tuleb asemele.

Millist garantiid oma tegevusele peaksid näiteks puudega inimesed, kes on nõukogult raha saanud, välja lugema lausetest: „Ülejäänud maksulaekumised jäävad HasMMS § 7 lõike 1 kohaselt riigieelarvesse. Tegevuste rahastamiseks vajalikud kulud nähakse ette riigieelarves, kuid nende tegemine ei ole seotud konkreetsetl hasartmängumaksu laekumise-ga.”

Kui riik tahab rõhutada mingi valdkonna toetamist, siis ta pigem käib välja selgepiirilise lubaduse tulevikuks ja seob selle just konkreetse tegevussfääriga, mitte ei haju üldistusse. Toogem kõrvutus teisest valdkonnast, riigikaitsest: lubatud kaks protsenti sisemajanduse kogutoodangust riigikaitseks on selge sõnum kaitsevaldkonna tähtsuse kohta. Hasartmängumaksu nõukogu raha suunamine lihtsalt kuhugi riigieelarvesse jätab segaseks, kes või mis seda raha edaspidi saama hakkab. „Eesmärk on ühtlustada eelarvestamise põhimõtteid ning muuta eelarve planeerimine paindlikumaks.”

Paindlikkus on Eestis muutunud tüüpiliseks zargoonsõnaks, millega varjutatakse kellegi millestki ilma jäämist, ega tekita enam kuigi palju usaldust.

Seletuskiri osutab, et rahajagamine on praegu killustunud. Kuid kas see

on alati halb? Kui ühelt poolt raha ei saa, siis äkki teisalt saab ja on võimalik edasi eksisteerida? Kõikvõimalike mitetutulunduslike ettevõtmiste rahakotil võiksidki ju olla eri tuluallikad, olgu või erinevad avaliku raha allikad. Just killustumine on see, mis kaitseb subjektiivsete otsuste eest. Paljud ettevõtmised, mille üks tunnistab lootusetuks, võivad teiselt saada heakskiidu ja lõpuks ennast ka tõestada.

„Kontsentreeritud”, „liigse dubleerimiseta” „efektiivsed” ja „killustamata” toetusseemid aga langetavad kohe surmaotsuse, mõnikord ehk ka ennatlikult. Spordi-, haridus- ja sotsiaalvaldkonnas jagatavad toetused on sageli niikuinii riiklikus mõttes üsna väikesed. Isegi kui see raha liigutatakse kuhugi mujale ja nõukogu kaoks, peaks keegi ikkagi selle haldamisega tegelema, sest tööd tuleb sinna mujale ju juurde. Ent olgu korralduslike üksikasjadega, kuidas on, ennekõike on probleem selles, et Eesti riigi pühendumus kultuuri-, spordi-, haridus- ja sotsiaalprojektidele märgiliselt kahaneb. ●

REPLIIK

Eeskujulik ettevõtja

Eelmisel nädalal teatasid kaks suurt ja tuntud ettevõtet päevase vahega oma eksimusest. Eesti Energia börsihin-naga pakettide elektrihinna arvutuses ilmnes 0,01-sendine arvutusviga. Arvutusviga mõjutas elektriarveid keskmiselt 4 eurosent. SEB pank teatas, et võttis ligi 72 000 laenukliendilt liiga palju raha ning peab nüüd ligi pool miljonit eurot klientidele tagastama. Keskmise tagasimakse on viis eurot. Kõige lihtsam on parastada ja neile näpuga näidata. Kuid tegijal juhtub, sest eksimine on inimlik. Ka digi-ajastul. Hoopis olulisem on tunnustada, et viga leiti, seda tunnistati ja kahjud korvati. Eeskujui, mis väärrib järgimist märksa laiemalt – kogu ühiskonnas. ● Harry Tuul

Lk 10 Ilmar Raag: Eestis valitseb totalitaarsele riigile iseloomulik kultuuripoliitika
Lk 11 Airi-Alina Allaste: noorte töötuses pole süüdi vaid erialavalik

NOORED OSTAKSID

Kinnisvarafirmade liidu uurin-gust selgub, et üle kolmandiku elanikest peab aega kinnisva-raostuks soodsaks, paari aasta jooksul peab ostu tõenäoliseks 20% 16–29-aastaseid. **Äripäev**

AASTA AJAKIRJANIK

Eesti ajalehtede liidu konkur-sil valiti aasta ajakirjaniku nomi-nentideks Rein Sikk Eesti Päe-valehest, Piret Reiljan Äripäe-vast ja Tiina Kangro Linnalehest. Võitja selgub 1. märtsil. **EPL**

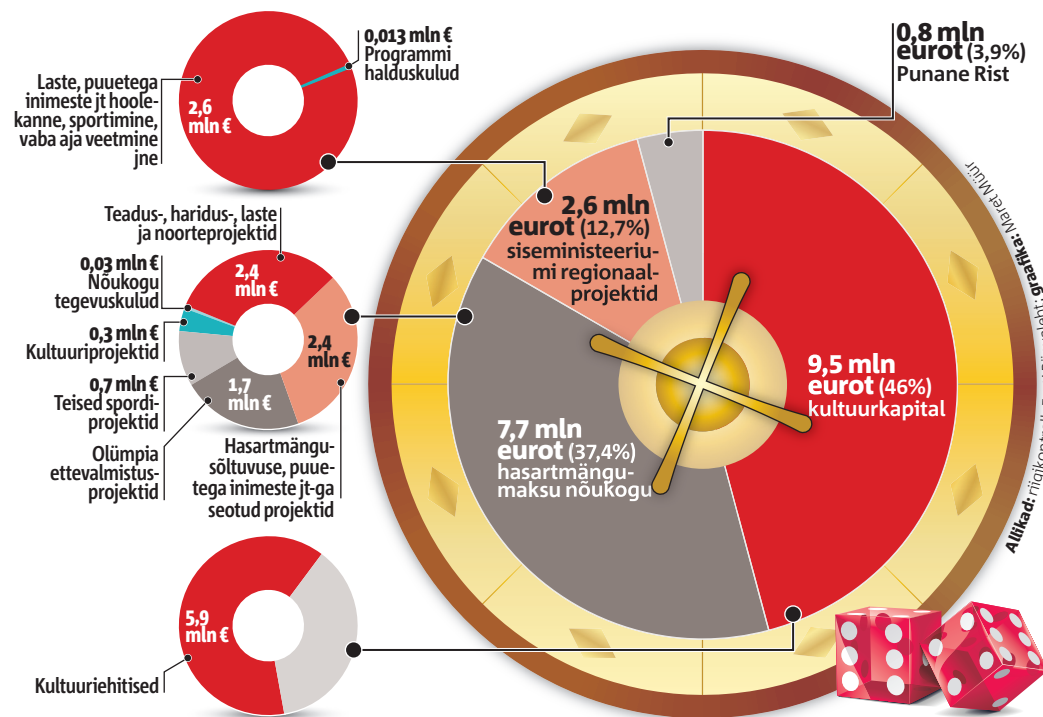
TÕNIS LUKAS LAHKUS IRL-IST

Tõnis Lukas esitas 21. jaanuaril, oma esime-sel tööpäeval Eesti Rahva Muuseumi juhina IRL-ist lahkumise avalduse. Ta selgi-tas, et tahab keskenduda ERM-ile ega ole aktiivne ka MTÜ-s Vaba Isamaaline Kodanik. **Delfi**

Hasartmängumaksu tulu läheks projektide asemel riigieelarvesse

Hasartmängumaksust laekus 2012. aastal 20,7 miljonit eurot

Hasartmängumaksu seaduse järgi jaotub maksu aastane laekumine nelja põhisaaja vahel.

gune asi võibki olla algatus neist kolmest ministeeriumist, kel on kogu aeg raha puudu,” ütles sotsiaalpoliitika asjatundja Eiki Nestor ja lisas, et kõne all on sotsiaal-, haridus- ja sise-ministeerium.

Ministeeriumide eelarveaukude lappimise soovi ja raha vahel seisabki praegu hasartmängumaksu nõukogu, mis kas kinnitab või ei kinnita ministeeriumist laekunud rahasooi. Kui nõukogu puh-ver vahelt kaob, jääb ministeeriumidele vabam voli suunata summasid ümber sinna, kus parasjagu tundub olevat kõige karjuvam rahavajadus.

Nestor peab tõenäoliseks suuremateks kaotajateks puuetega inimesi. „Praktiliselt kogu puuetega inimeste liikumist Eestis on seni rahastatud hasartmängumaksuga ja on absurdne eeldada, et nad suudaks Eestis ise oma liikumist ülal pidada. Samuti lastekaitse-liit ja lastekaitsefond. Samuti on spordialad, mis pole olüm-

piaalad ja ei käi olümpiakomitee alla. Siis veel pisikesed tegijad – külaseltsid, kes panevad oma ürituse jaoks rahad kokku, saavad omavalitsuselt ka natuke ja siis jääb veel pisike jupp puudu, mis sageli saadakse hasartmängu nõukogust,” loetles Nestor. „Kindlasti on ministeeriumidel muud ilusad eesmärgid, kuhu see raha ära

kulutada, ja see summa kaob kolinal.” Ka hasartmängumaksu nõukogu liige Kaia Iva leiab, et nõukogu kaotamine pole õige. „Usun, et kui hasartmängumaksu raha antaks üldeelarvesse, siis katusorganisatsioonidega jõuaks ministeeriumid suhelda, aga tähelepanuta jääks väikesed taotlejad, kaotajaks oleks kodanikuühiskond.” ●

Rahandusministeerium: maksuraha tuleb jaotada efektiivsemalt

Rahandusministeeriumi eelarvepoliitika asekanstler Ivar Sikk tõi hasartmängumaksu nõukogu laialisaatmise põhjuseks vajaduse muuta rahastamist efektiivsemaks. „Hasartmängumaksu seaduse muudatusettepaneku eesmärk on muuta rahastamine arusaadavamaks, selgemaks ja efektiivsemaks. Eelnõu on alles kooskõlastusringil ning oleme avatud läbirääkimisteks,” ütles Sikk. „Hasartmängumaks laekub nagu kõik teisedki maksud riigieelarvesse ning on üks katteallikas prioriteetsete tegevuste rahastamiseks. Seda, et need valdkonnad saaksid kaetud, garanteerivad vastavate valdkondade ministeeriumid, kes näevad oma eelarvetes vastavad kulud ette.”

Samuti lubab rahandusministeerium, et karta pole vaja ka rahastuse vähenemist. „Nende tegevuste rahastamine ei vähenen. Vastavad kokkulepped on võimalik fikseerida riigi eelarvestrateegias, mida kevadel uuendatakse kuni 2017. aastani. Selle eest seisavad vastavate valdkondade ministeeriumid,” lisas Sikk.

Ta osutas sellele, et riigikontroll on mitmes auditis märkinud, et samad üritused saavad toetusi killustatult ja eri rahajagajad dubleerivad vahel üksteist. Sel-lepärast leiti, et otsustamisorganeid on vaja vähendada.

Pea kogu puuetega inimeste liikumist on seni rahastatud hasartmängumaksuga.

ÕOISTUNGITE KULU

12 152 eurot kulus Keskerakonna venitamistaktikale riigikogu õois-tungitel, sest nii palju pidi riigiko-gu kantslei oma töötajatele üle-tundide eest palka maksma. **Delfi**

TALLINN LÕPETAS LEPINGU RAEHOONE ARHITEKTIDEGA

Tallinna linnavalitsus lõpetas uue administratiivhoone pro-jekteerimislepingu Taani arhi-tektuuribürooga Bjarke Ingels Group, sest arhitektid nõudsid juurde miljon eurot, mida linn

maksta ei tahtnud. Kokkulep-pe järgi anti projekti autoriõigu-sed linnale kasutada ja linnal on õigus teha projektis muudatusi, arhitektid on siiski kaasatud ka edaspidi. **ERR**

TÄNA ON VASTLAPÄEV

Vastlapäevaga lõpeb jõulude-ga alanud talvine lõbustusaeg ja lihavõttepühadeni jääb seit-se nädalat. On aeg süüa seajal-gu ja vastlakukleid ning minna liugu laskma. **EPL**

Täna digilehes

●●● Samsung korraldas iga-aasta-se Euroopa foorumi, kus tutvusta-ti tehnoloogiamailma uusimaid arenguid – ülevaade ürituselt ja firma tulevikuplaanidest.

Eesti Energia tulu üldteenuselt – 700 000 eurot

Energiahiid viis korda kasvanud marginaalist: avatud turul ongi kulud mitu korda suuremad.

Urmas Jaagant

urmas.jaagant@epl.ee

Jaanuaris oli Eesti Energia elektri üldteenuse marginaal 0,72 senti kilovatt-tunnilt, mis on tõstnud palju kära ja aja-nud tegutsema konkurentsiameti. VKG Elektrivõrgud müüs üldteenust 23 senti oda-vamalt. Kuid mida need sen-did õigupoolest elektrimüüja-tele tähendavad? Väike arvu-tus näitab, et sadu tuhandeid eurosid tulu.

Eesti Energia umbes 260 000 üldteenuse tarbi-jat kulutas jaanuaris elektrit 95 267 megavatt-tundi. Liht-sa arvutuse järgi teenis Ees-ti Energia marginaalilt ligi 686 000 eurot tulu. Kui Ees-ti Energia marginaal olnuks nii väike kui VKG Elektrivõr-kudel, saanuks Eesti Energia marginaalilt tulu ligi 220 000 eurot vähem. Loomulikult

ei lähe sellest kaugeltki kõik kasumiks, aga annab selle-gipoolest aimu, mida mõne-kümnesendine erinevus kilo-vatt-tunni hinnas elektrifirma-le tähendab.

Konkurentsiamet tunneb huvi just selle ligi 700 000 euro suuruse tulu vastu: kas sellise summa kokkukogumi-ne on ikkagi kooskõlas kõigi tehtud ja tehtavate kulutuste-ga, nii et saadav kasum jääks mõistlikuks?

Eesti Energia energiamüü-gi juht Karla Agan kirjutas fir-ma blogis, et üldteenuse kilo-vatt-tunni maksumusest moo-dustab kasum 3–4%. „Lõviosa üldteenuse marginaalist moo-dustavad teenindusega seotud kulud,” lisas ta.

Uued bürood, suurem tiim

Mis kulud ja kui suures osas Eesti Energia üldteenuse hin-nas kajastuvad, firma ei selgita. „Algandmeid jagame konku-rentsiametiga, kellel on olemas kompetents nende arvutuste tegemiseks,” teatas Eesti Ener-gia pressiesindaja Eliis Vennik.

Eile tõi konkurentsiameti

Eesti Energia pani turu avanedes tööle uusi büroosid.

Foto: Tanel Meos

juht Märt Ots esile, et pärast elektrituru avanemist on Ees-ti Energia marginaal kasva-nud ligi viis korda. Agan ei näe selles midagi eriskumma-list, sest avatud turu kulud ole-vatki mitu korda suuremad kui suletud turu kulud.

„Selleks et avatud elektritu-ru reegleid täita, toimus 2011. aastal Eesti Energias ulatus-lik, mitu aastat ettevalmista-

tud infosüsteemide vahetus,” selgitas Agan. „Enne turu ava-nemist kahekordistasime oma klienditelefonil teenindusvõi-mekust, avasime uusi büroosid ja laiendasime teenindustiimi. 2012. aastal lisandusid avatud turu kuludesse veel üldtee-nuse pakkumiseks vajalikud arendused.”

Kuna neid kulutusi ei luba-nud konkurentsiamet suletud

turu teeninduskuludesse kan-da, jäi tookord elektri hind muutumatuks. Nüüd lisatak-se need kulud elektriarvetele. „Kuna üldteenuse kliendid tar-bivad märgatavalt vähem elekt-rit kui lepingulised kliendid, muudab kilovatt-tunni hinda lisatud teeninduskulu üldtee-nuse kilovatt-tunni maksumu-se märksa kallimaks,” selgitas Agan Eesti Energia blogis. ●

Lõviosa üldteenuse marginaalist moodustavad teenindusega seotud kulud.

KOMMENTAAR

Sven Pitkve

Imatra Elektri elektriäri juht

Meid ei üllatanud väga, et üld-teenuse marginaalid on nii eri-nevad (Imatral oli marginaal jaanuaris 0,63 senti/kWh – U. J.). Me arvestasime sellega, et Eesti Energial tuleb see teenus kallim, sest neil on juhtimiskulud suure-mad. Meie klient ei jää millestki ilma – elekter on ju samasugu-ne kui Eesti Energialgi. Ju neil siis ongi kulud suuremad, mujalt see vahe tulla ei saa. Iseenesest on ka meil olemas klienditeenindused ja veebiteenindus. Meil on kasum samas suuruses, 3–4% üldteenu-se kilovatt-tunni hinnast. 90% hin-nast läheb börsihinnaks ja mak-sudeks, ülejäänud 10% sees on muud kulud ja kasum.

jeep.ee

LIFE. CHASE IT.

VAHETA OMA DŽIIP TÕELISE JEEP® GRAND CHEROKEE VASTU!

Valik 3.0 CRD Overland varustusest:

- ★ Quadra-Drive II aeglustiga 4WD süsteem
- ★ Quadra-Lift õhkvedrustus
- ★ High Performance Handling Group
- ★ Klaas-panoraamkatus
- ★ Ventileeritavad nahkistmed
- ★ Soojendusega puit/nahkrool
- ★ Puutetundlik 40 GB HDD DVD/CD/MP3 navigatsioonisüsteem
- ★ Pagasiluugi elektriline ajamsulgur
- ★ Bi-ksenoon esituled
- ★ Tagurduskaamera
- ★ Kiirendus 0-100 km/h 8,2s
- ★ Lubatud haagise mass 3500kg

Uue Jeep® Grand Cherokeeega kaasa 3000 € Jeep® raha.

Vali ise, kuidas kasutada! Võimalused:

1. Lase oma auto tasuta ära hinnata ning uue Jeep® Grand Cherokee ostmisel lisame vana auto tagasiostuhinnale 3000 €
2. Tasuta korraldised hooldused kuni 130 000 km
3. Jeep® Grand Cherokee 3000 € võrra soodsamalt

Jeep® liising SEB Liisingust, intress 1,99% + 6 kuu Euribor

Keskmine kütusekulu 8,3 l/100km, CO₂ emissioon 218 g/km. Kampaania kehtib kuni 31. märtsini või kuni autosid jätkub.

Krediidi kulukuse määr on 4,43% aastas järgmistel näidistingimustel: vara hind 51900 € koos KM-ga, sissemakse 15%, jääkväärtus 30%, lepingu periood 60 kuud, lepingutasu 199 €, aastane intressimäär 1,99%+6 kuu Euribor.

Mupo tõstis ühiskaardi rikke tõttu õpilase bussist maha

Kui Tallinna ühiskaardi piletisüsteemis on tõrge, teeb mupo kannatajaks süüta sõitja.

Hans Lõugas
hans.lougas@ep.lee

Tallinnlanna Kati (nimi on toimetusele teada) 16-aastane tütar sõitis eelmisel kolmapäeval pärast pikka päeva bussiliiniga nr 2 kodu poole, kui bussi peatas munitsipaalpolitsei. Neiu oli ühiskaardi eeskujulikult valideerinud, kuid mupo seadmete järgi puudus tal sõiduõigus. Neiu näitas seepeale munitsipaalpolitseinikele oma õpilaspiletit ja ID-kaarti, tõestamaks, et ta on töepoolsest õpilane – ühistransport on kõigile Eesti õpilastele tasuta. Neiu šokiks tõstis mupo ta aga õhtupimeduses bussist maha ja viis rohelistesse mikrobussi. Mida ta valesti oli teinud, ei saanudki neiu aru.

„Kohapeal leiutasid munitsipaalpolitseinikud alguses, et „sa ei käigi koolis”, vahendas Kati oma tütre kirjeldust. Peagi lasti tütrel siiski akti koostamata ja trahvi tegemata minna, nii et ta pidi minema jala järgmisse peatusse uut bussi ootama.

Intsidendi ajendiks oli tõrge neiu ühiskaardiga. „Siin on olnud tõesti tõrge andmebaasi andmete töötlemisel,” ütles Tallinna uut piletisüsteemi haldava Ühinenud Piletite AS-i juht Kristjan Konks juhtumiga tutvumise järel. Ettevõtte juhina on ta Kati ja tema tütre ees ebameeldivuse pärast vabandust palunud.

Tekitas nõrdimust

Kui üksik tõrkuv ühiskaart sadade tuhandete sõitjatega piletisüsteemis on arusaadav, siis mupo käitumine tekitas neiu emas nõrdimust. „Kõige kurvem on, et ühistranspordis häbistati ja süüdistati süüta last,” ütles Kati.

Kati peatus ise koju sõites sama mupo bussi juures ja pöördus küsimustega ametnike poole – need aga eitasid, nagu oleksid nad kahtlustanud tema tüdär koolis mitte käi-

Mupo reididel võidakse tehnilise tõrke tõttu „jāneseks” tembeldada ka sõiduõigusega sõitjad.

Foto: Karin Kaljuläte

mises. Prisma, kes ühiskaardi Katile müüs, kinnitas, et selle kaardiga on mingi tõrge ja sama teatas ka Ühinenud Piletite AS-i infotelefon. Järgmisel päeval linnavalitsuse teenindusbüroos teatas aga mupo esindaja, et kaart on eelmisel õhtul aktiveeritud ja töötab:

Selline süsteem tekitab nõrdimust, kus mupo sõitjat põhjuseta väntsutab.

järelikult ei oska Kati ise või ta tütar kaarti kasutada.

Munitsipaalpolitsei juhataja Monica Rand ütles Eesti Päevalehele, et ta ei oska konkreetse õpilase juhtumit kommenteerida. „Kui ta näitas nii ID-kaarti kui ka õpilaspiletit, siis on väga kummali-

ne, et tal ei lastud edasi sõita. Kui meie ametnik on nii käitunud, siis see ei vasta heale tavale,” ütles Rand.

„Asjaolude väljaselgitamiseks toimetati kodanik mupo bussi. Elgus, et tegemist on tõenäoliselt süsteemi veaga ning pärast selgitustööd lubati kodanikul lahkuda,” teatas mupo pressiesindaja.

Mupo kinnitusel jõuab kaarditõrgete info nendeni operatiivselt, üldjuhul kuvatakse süsteemi viga inspektorite kontrollseadmekraanile.

Kui aga tekib tehnilise tõrke tõttu kahtlus inimese sõiduõiguses, siis heas usus talle õigust anda ei saa. „Kahtlused on kindlalt võimalik ümber lükata või kinnitada alles mupo bussis tehtavate

lisapäringutega,” teatas mupo pressiesindaja.

Kati sõnul tekitab nõrdimust selline süsteem, kus süüta sõitjat tehnilise tõrke kor-

ral väntsutatakse ja ta end selle vastu kaitsta ei saa. „Laps saab šoki, et ta tõstetakse bussist välja ja lisaks öeldakse, et ta ei oska kaarti kasutada.”

ITIC-kaardi tõrge kõrvaldati

Eelmisel nädalal sai palju vastutakaja Delfis avaldatud staažika linlase ja õpetaja lugu. Anni Kalm kasutas ühistranspordis ITIC-kaarti ehk õpetajatele mõeldud elektroonilist töötõendit, kuid tema ITIC-kaart sai validaatorist vastuseks vaid punase tule. Järgnes pikk tulemuse- ja ringkäik mööda ametkondi ja infotelefone, et kaart tööle saada. „Mind [on pandud] tahtmatult Don Quijote'i rolli, vastaseks palju keerulisem süsteem kui tuuleveskid,” kirjutas Kalm.

ISIC- ja ITIC-kaartide eest vastutava Eesti üliõpilaskondade liidu kommunikatsioonijuht Tormis Laanisto ütles, et probleem tuli uue toorikuga kaartide kasutusele võtmisest.

„Sellest tekkis probleeme kiibinumbrite jõudmisega tootja süsteemist meie süsteemi. Nimetatud probleem puudutas paarikümnet kaarti,” teatas Laanisto. „Tänaseks on see probleem kõrvaldatud ja kaardikasutajad peaksid saama oma kaarte ilma tõrgeteta kasutada.”

Veoauto kastis elav mees sai linnalt abi

Jõulude ajal käis Eesti Päevaleht külas mehel, kes elab Tallinna külje all veoautos.

Nüüdseks on teda külastanud Tallinna sotsiaaltöötajad, kes on asunud teda abistama. Selgus, et mehel ei olnud ei kehtivaid isikudokumente ega saanud ta ka mingit toetust riigilt. Nüüd on see talle tagatud.

Esiti läks veidi aega, et selgitada, missuguse Tallinna linnaosa alla kodutu mees kuulub ja kes temaga tegelema peaks. See on tihti üks peamurdmise küsimusi. Lõpuks asus temaga tegelema see linnaosa, mille territooriumil ta füüsiliselt viibib, mitte see, kuhu ta viimati sissekirjutatud oli, kui tal veel korter oli. Sotsiaaltöötajad viisid teda külastades talle ka toidu- ja riideabi, teatas sotsiaaltöötaja Viire Saar.

Selgus, et mehel ei olnud kehtivat isikudokumenti. Uue dokumendi tegemiseks kutsusid ametnikud ta enda juurde osakonda, mida mees ka tegi. Tänu sellele on ta nüüd Tallinna linna registris kirjas ja tal on õigus kõigile vastavatele toetustele ja teenustele.

Õomajaja ei taha minna

Üksi elavale 50-ndates mehele anti Tallinna õomajade ja varjupaikade koordinaadid. Ent nagu ta väitis juba Eesti Päevalehele, ei soovi ta nende asutuste tingimuste tõttu seal elada.

„Isik ise peab oma elukorraldust rahuldavaks ja enda väitel ta õomajaja või varjupaika minna ei soovi, kuna tema arvates on ta praegune elukoht parem,” kinnitas Saar.

Siiski kavatsevad sotsiaaltöötajad teda edasi nõustada. „Esmane on luua usalduslik kontakt.”

Mees kinnitas nii Eesti Päevalehele kui ka sotsiaaltöötajatele, et tal on mingi rahaline sissetulek, nimetades seda pensioniks, kuid ametnikud selgitasid välja, et sotsiaalkindlustusametilt talle sentigi ei laeku.

Ajakirjanikele tundus veel, et mehe tumelillade ja värisevate käte seisukord vajab meditsiinilist sekkumist. „Põõrasite tähelepanu kodutu kätele, kuid tuginedes suhtlusele kliendiga ja välisele vaatlusele, ei ilmnunud ravivajadust,” selgitas Saar. Siiski tutvustasid nad mehele tasuta arstiabi võimalust. See on tal Magasini tänavas asuvas Ida-Tallinna keskhaigla ravikindlustamata inimeste osakonnas. **Kadri Ibrus**

Tuulemaa sotsiaalmaja põlengu põhjus jääbki saladuseks

Uurijad suutsid tuvastada, et põlengu põhjustas kas teler või lamp, aga rohkemast polnud põlenud toas võimalik välja selgitada. Tallinnas asuva Tuulemaa sotsiaalmaja ühes kolmanda korruse toas süttis tulekahju ööl vastu 27. jaanuari. Peretoas elasid naine, mees ja nende kaks last, kuid kahjutule süttimise ajal oli mees töö-

ja naine väljas ning kaheaastane ja kaheksakuune mudilane ükski toas.

Tulekahjusignalsatsiooni peale reageerinud öövalvur Sergei Kasatkin päästis laste elu – ta läks toast tupruva musta suitsu pilvedest hoolimata tuppa sisse ja tõi lapsed välja. Selle eest sai Kasatkin linnalt Raemedali.

Tulekahju põhjuseid uuris esmalt päästeamet, siis anti uurimine üle politseile. Kriminaalmenetlus jäi aga alustamata ja põleng tunnistati õnnetusjuhtumiks kuna uurimine ei suutnud puhkenud tulekahju täpset põhjust kuidagi välja selgitada.

„Kolle oli niivõrd hävinud, et sealt ei olnud võimalik

Põlengus sai tuba suuri kahjustusi.

midagi tuvastada peale selle, et tuli sai ilmselt alguse kas telerist või lambist,” ütles Põhja politseiprefektuuri pressiesindaja Ilmar Kahro.

Põlengust päästetud lapsed saadeti koos emaga haiglasse, kust nad siiski õige pea pääsesid kuna laste vigastused polnud suured.

Tuulemaa sotsiaalmaja juhi Hannes Vetiku sõnul sai pere uue kodu teise sotsiaalmajja.

Neile eluks tarvilikud riided ja esemed lubas samuti hankida sotsiaalmaja. **Tuuli Jõesaar**

Metsavendade elu näeb Põrgupõhja punkris

Okupatsioonide muuseum on südameasjaks võtnud metsavendluse teema. Kuna seni on seda kajastatud lüklilikult, koostatakse nüüd põhjalik näitus „Metsavennad“.

Ekspositsiooni moodustavad metsavendade enda ja ka julgeolekutöötajate tehtud fotod ning eri dokumendid. Näituse stendid pannakse selleks puhuks muuseumi saali ehitatava Põrgupõhja punkri seintele.

Põrgupõhja hävitati 31. detsembril 1947. Lahingus hukkus kaks metsavenda: Asta Jõesaar ja Jaan Roosi.

Kirjelduste ja punkrivallide mõõdistamise järgi ehitatava Põrgupõhja punkri rekonstruktsioon (u 7,5 x 3 m) koos sisustusega võimaldab külastajal näituse sisulist poolt paremini tunnetada.

Näitus kajastab metsavendluse põhjuseid, eesmärgi ja tulemusi nii indiviidide lugude kui ka organiseeritud metsavendluse rajajate püüete kaudu. Ei puudu ka ülevaade vastasest: julgeoleku tegevus ja tagajärjed nii kirjasõnas kui ka pildis.

Enamik uuele näitusele pandavaid esemeid ja lugusid jõuab avalikkuse ette esimest korda.

Okupatsioonide muuseum paikneb Tallinnas aadressil Toompea 8. **● EPL**

Foto: Tanel Meos

NISSAN QASHQAI - NR 1 CROSSOVER EESTIS.

PIIRATUD KOGUS ERIHINNA JA TASUTA TALVEPAKETIGA NISSAN QASHQAISID.

SINU VÕIT KUNI 3 600 €!

Nissan. Innovation that excites.

KAASA TASUTA TALVEPAKETT:

- Valuveljed • Talverehvid • Salongimatid
- Pagasiruumi matt • Alarm • Metallikvärv
- Auto registreerimine • Ohutuspakett

Kasuta võimalust!

MUDEL

1.6 I 5M/T 2WD Acenta
1.6 I CVT (AT) 2WD Visia
2.0 I CVT (AT) 2WD Acenta

TAVAHIND*

€ 20 161
€ 20 151
€ 23 411

KAMPAANIAHIND

€ 17 281
€ 17 321
€ 20 131

1.6 I 5M/T 2WD Acenta koos Connect navigatsioonisüsteemiga
1.6 I CVT (AT) 2WD Acenta koos Connect navigatsioonisüsteemiga
1.6 dCi 6M/T 2WD Acenta
2.0 I 6M/T 4WD Tekna

€ 21 011
€ 22 251
€ 23 711
€ 26 011

€ 18 061
€ 19 131
€ 20 391
€ 22 411

SHIFT_

NISSAN
QASHQAI

- Crossoveri disain
- 1,6 dCi, 130 hj
- 4,5 l/100 km, CO₂ emissioon 119 g/km

BRONEERI PROOVISÖIT JUBA TÄNA!

Fakto Auto AS

Osmussaare tee 10, Tallinn
tel 638 9200

Eurostauto OÜ

Kadaka tee 72a, Tallinn
tel 671 0900

Eurostauto OÜ

Roheline 72, Pärnu
tel 447 6111

Autospirit Tartu OÜ

Turu 47, Tartu
tel 734 1126

Wiru Auto OÜ

Kreutzwaldi 5b, Rakvere
tel 329 5560

Vaata QASHQAI täispikka nimekirja: www.nissan.ee

* Tavahind on auto hind talvepaketi. Pakkumine kehtib kuni 28.02.2013, autode arv on piiratud. Pakkumist ei saa kombineerida teiste soodustustega. Piltidel on illustreeriv tähendus. Küsi lisainfot lähimast esindusest! Nissan Qashqai keskmine kütusekulu alates 4,5–8,1 l/100 km, CO₂ emissioon alates 119–187 g/km.

YOU+ NISSAN
nissan.ee/you+

Ossinovski läks ministeeriumi vastu kohtusse

Riigikogulane Jevgeni Ossinovski ajab taga eestikeelset õpet puudutavaid dokumente.

Risto Vesikioja
uudised@epLee

Sotsiaaldemokraadist riigikogu liige Jevgeni Ossinovski rääkis Delfile, et ta soovis saada mullu novembris haridus- ja teadusministeeriumist dokumente, mis puudutavad vene koolide üleminekut eestikeelsele õppele. Saadiku sõnul hämmastas teda asjaolu, et mõningad dokumendid oli ministeerium kuulutanud konfidentsiaalseks ning temale kui riigi esindajale keelduti neid väljastamast.

„See tundus mulle kummaline ja ma otsustasin asja selguse saamise huvides halduskohtusse pöörduda,” selgitas Ossinovski.

Misteerium andis paberid

Haridus- ja teadusministeeriumi pressiesindaja Asso Ladva sõnul esitas Ossinovski sügisel töepoolest ministeeriumile järelepärimise selle kohta, milliseid analüüse on ministeerium teinud eestikeelsele gümnaasiumiõppele ülemineku kohta. Ministeerium edastas oma vastuse ja selles olid kirjas kõik uuringud koos viidete ja kirjeldustega, mida ministeerium on ülikoolidelt tellinud.

Sealjuures oli vastuses mainitud, et peale tellitud uurin-gute on ministeerium teinud tihedat koostööd koolijuhtidega, kes teevad koolides enese tarvis pidevalt analüüse, ja need ülevaated on nad samuti ministeeriumile andnud. Ossinovski soovis koolidelt saadud dokumente samuti näha.

Ministeerium tegigi enda sõnul üksikasjaliku ja mahu-ka kokkuvõtte koolidelt saa-

dud analüüsidesid ja lisas sellele analüüsid edastanud koolide loetelu. Ainus, mida kõnealusest kokkuvõttest ei olnud võimalik välja lugeda, oli see, milline kool konkreet-selt millise eduloo või probleemi esile tõi.

„Ministeerium on jätkuvalt seisukohal, et kuna tegemist oli tööprotsessiga ja mitte ametliku järelevalvega, siis jäävad need ministeeriumi töödokumentideks, selline kokkulepe oli eelnevalt sõlmitud koolijuhtidega. Liia-ti on kokkuvõtetes kirjeldusi, mis peale kooli nime sisal-

Kuna tegemist oli tööprotsessiga, siis jäävad need töödokumentideks.

davad konkreetsete õpetajate ja õpilaste nimesid. Riigikogu liikmele edastatud kokkuvõttes olid konkreetsete näidete puhul kõik nimed eemaldatud,” põhjendas Ladva.

Vaidlust Jevgeni Ossinovski ja ministeeriumi vahel arutati eile Tallinna halduskohtus. ●

Jevgeni Ossinovski

TransferWise: vastutuult maailma vallutama

Eesti üks hoogsamaid idufirmasid TransferWise alustab koos Eesti Päevalehega artiklisarja start-up-äri tutvustamiseks.

Olles nooruses ära harjunud Eesti internetipankade mugavuse, mõnusa teeninduse ja arusaadavate hinnakirjadega, oli kuus aastat tagasi Londonis tööle asudes üsna kõhe, kui sealsete suuremate pankade internetikeskkonnad olid avatud vaid kaheksast hommikul kolmeni päeval. Välismakse eest pani pank aga iga kord 4–5% kõrvale, arvestades rehepapi kombel valuutakursi, mis neile kasulik oli.

Revolutsionäär rõhujale juba nii lihtsalt alla ei anna. Hakkasime sõprade vahel ise raha vahetama. Kui mul oli vaja teha naeltest kroone, siis leidsin mõni sõber, kel just oli vaja teha kroonidest naelu. Mis siis ikka, vaatasime Eesti Panga lehelt kursi ja vahetasime omavahel ära. Mina panin oma naelad sõbra kontole Inglismaal ja tema vastava hulga kroone minu kontole tollases Hansapangas. Kroonid vahetasid arvelduskontot Eestis ja naelad Inglismaal. Polnudki pankurit vaja.

Milleks kavalust hoida

Varsti mõtlesime, et kui meie niimoodi omavahel raha säästame, siis miks seda kavalust endale hoida. Saaksime aida-

Kristo Käärmann ja Taavet Hinrikus on aidanud inimestel kokku hoida 50 000 eurot.

Foto: Tiit Blaas

ta veel kümnetel miljonitel inimestel rahaülekannetelt pangatasusid kokku hoida. Ehitasime TransferWise'i. TransferWise'ist

Pärast artiklit TechCrunchis selgus, et seda on tõesti paljudele teistelegi vaja.

sai selline müstiline start-up üsna kogemata. Tegime tehnoloogiat, millega sai internetis raha ühest valuutast teise vahetada ja mugavalt piiri taha saata ilma pangale küm-nist maksmata.

Pärast artiklit mainekas tehnoloogiablogis TechCrunch selgus, et seda on tõesti paljudele teistelegi vaja, ja nii sai hoo sisse start-up'ile omane kiire kasv. Ainuüksi esimese aastaga hoidsime oma kasutajatele kokku hinnanguliselt 500 000 eurot pankade teenustasusid.

Oleme kahe aastaga kaugemale jõudnud. Jaanuaris pärjati meid Euroopa auhinnaga ehk saime Euroopa parimaks start-up'iks ja The Economist avaldas, et oleme nüüdseks vahetanud 50 miljoni euro ulatuses

kasutajate raha. Oleme leidnud legendaarsete California ränioru investorite tähelepanu ja eelmisel aastal kaasanud hoogsalt kasvamise jaoks ka 1,3 miljonit USA dollarit investorete raha, sealhulgas PayPali asutajalt Max Levchinilt.

Tee ideest soorituseni on läinud vastutuult ja ülesmäge. Oleme tee peal leiutanud mitu jalgratast ja astunud mõnda ämbriisse. Peale hea idee ja pealehakkamise on olnud oluline väga kiiresti ära õppida, mis on laias maailmas kiirete ja vihas-te ettevõtete ehitamiseks juba varem ära proovitud.

Eesti on uutmoodi tehnoloogiaettevõtetele viljakas pinnas: enamjaolt kehv ilm, palju nutikaid noori ja kamaluga pealehakkamist. Vahel on puudu ainult veidi kogemust ja vanemaid kolleege, kes on sama asja varem teinud. Varases nooruses olime need, kes käisid nõu ja abi küsimas. Nüüd on meil hea võimalus teene tasuda: kirjutada koju oma õppetundidest.

Võtsime nõuks rääkida koos Eesti Päevalehega järgmistest artiklitest sellest, kuidas tänapäeval internetis esimese 2000 euroga toode välja arendada, millal otsida oma idee-le rahastajat ja millal ei tasu sellele aega kulutada. Kuidas võita internetis kasutajate usaldus ja pakkuda teenust väljaspool oma koduturгу. Kuidas väike arendusmeeskond võib olla mitu korda produktiivsem kui suure panga IT-osakond ja mis siis teeb ühest noorest ettevõttest müstilise start-up'i. ●

Täna Delfis: Fotod ja videod: kuidas tähistatakse üle Eesti vastlaid?

Jahimeeste pidu: tülid ja laokil relvad

Vääna külakojas pärast jahti lõõgastunud jahimehed osalesid konfliktis, mida pidid lahendama korra-kaitsjad. Möödunud laupäeva õhtul kell 23.45 ajal sai politsei teate, et Vääna külakojas juures on üks mees teisi vintpüssiga ähvardanud. Natuke pärast keskööd kohale jõudnud politseinikud tegid kindlaks, et külakojas oli pärast jahti peatunud eestlastest ja soomlastest jahimeeste seltskond. Ühel hetkel tekkis seltskonnas tüli, mida mindi lahendama majast välja. Sellesse sekkusid kõrvalpidutsenud teise seltskonna liikmed ja nii tekkis tüli kahe seltskonna vahel.

Politseipatrullid pidasid kinni ja toimetasid jaoskonda kaine-nema kaks isikut. Keegi viga ei saanud, samuti ei ole esialgu saanud kinnitust väidetav relvaga ähvardamine, küll aga purunes külakojas aknaklaas.

Trahv kolme relva eest

Politseipatrull võttis jahimeeste majast hoiule kolm valveta jäetud jahirelva ja laskemoona, mis kuulusid Tallinnasse pidutsema läinud jahimeestele. Mehed said täna politseijaoskonnas oma relvad tagasi, kiirmenetluse korras tehti neile trahvi relvade ja laskemoona hoidmise nõuete vastu eksimise eest. ● **Erik Rand**

Hobuselihaskeandaal Eestit ei puuduta

Veterinaar- ja toiduameti kinnitusele pole kodumaisel turul ohtu ootamatult hobuseliha otsa sattuda. Veterinaar- ja toiduameti peadirektori Ago Pärteli sõnul on ametini jõudnud kaks hoiatust kahtlase päritoluga liha kohta. „Üks ohuteade oli jaanuari keskpaigas Poola hobuselihas, mis jõudis veisepihvidena turule Iirimaa ja Suurbritannias. Teine teade oli kaheksandal veebruaril Prantsuse hobuselihas, millest Luksemburgi ettevõtte Findus sai veiselihalasand. See jõudis Suurbritannia ja Rootsi turule,” lausus Pärtel. „Mõlemal juhul kutsuti partii tagasi. Ohuteadete kaudu saame veendumuse, kas too-

de on meie turule jõudnud või mitte. Kuna ta pole jõudnud, siis ei ole ka midagi muud vaja teha,” lisas ta.

Pärteli sõnul on tarbija eksitamine taunitav. „Omapärane on olukord seetõttu, et tegu polnud inimese tervisele ohtliku ega kahjuliku kaubaga. Selge on see, et kui inimene ostab veiseliha, peab ta ka veiseliha saama. Tegu on lihtsalt toidu võltsimisega,” lausus ta. Eestis Pärteli kinnitusele selliseid juhtumeid pole, kus ühe lihatoote märgistusega müüakse teise looma liha. „Sellist probleemi pole viimase kahekümne aasta-ga olnud ja ma ei näe ka põhjust, miks ta peaks tulema.” ● **Anna-Liisa Villmann**

KESKKONNAAMET

Keskkonnaamet teatab:

Seoses vajadusega tagada Natura 2000 võrgustikus ebapiisavalt esindatud Loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide kaitse, algatas keskkonnaminister 3. märtsil 2010 käskkirjaga nr 279 täiendavate alade kaitse alla võtmise menetluse.

Lääne-Viru maakonnas Vihula vallas paikneva Noonu hoiuala moodustamise eelnõu dokumentide avalik väljapanek toimub 15. kuni 28. veebruarini 2013 Keskkonnaameti Viru regiooni Rakvere kontoris (Kunderi 18, Rakvere) ja Palmse kontoris (Palmse küla) ning Vihula Vallavalitsuses. Vastuväiteid ja ettepanekuid kaitseala moodustamise kohta saab esitada kirja teel Keskkonnaametile (Palmse, 45435 Lääne-Virumaa; ants.animagi@keskkonnaamet.ee) kuni 01. märtsini 2013. Kaitse-eeskirja avalik arutelu toimub 06. märtsil 2013 algusega kell 16:00 Keskkonnaameti Palmse kontoris. Lisainfo Keskkonnaameti telefonil 733 4163.

Anne Bauman tohterdab usina meditsiiniõena kogu oma koduküla

10. lugu

Rein Sikk
Uhtna

Kui Anne käib Rakvere apteegis oma küla rahvale tablette ostmas, on tal ikka hiigelsuur kott kaasas.

„Kas sööte ise kõik need tabletid ära,” küsis kohkunud hambaarst. Ta nimelt oli näinud Uhtna meditsiiniõe Anne Bauman kotti. See kott ajas suisa ravimeist üle. Anne oli koti oma hammast ravima tulles nurka asetanud.

Nüüd sai „tädi Anne”, nagu teda Uhtnas kõik hüüavad, hambatohterile ära seletada, et ärgu heitugu ühtigi. Ei tema tablettidega maiusta. Tal on hoopis kaasas kogu hooldekodu tarvis ostetud ravimivaru ja need rohud ka, mida külarahvas on palunud Rakverest tuua. Uhtnas nimelt apteeki pole, kõige lähem on Rakvere oma – kaheksateistkümmne kilomeetri kaugusel. Eks ole ju üsna narr ja kulukas vaid mõne tableti lehe pärast see maa maha sõita. Nii aitabki Anne.

Rakveres Kondivalu apteegis, mille kuldklient ta võiks olla, kulub Annel teinekord paarkümmend minutit, et kõik

tarvilik ja tellitu kokku osta. Aga seda, et Anne aitab alati, teab kogu Uhtna. „Ma lihtsalt ei oska „ei” öelda,” kostab elupõline meditsiiniõde kohmetult kommentaariks.

Ööpäevaringne valve

Suure mure või hirmsa valu ga pöörduvad tõbised mõnikord otse Uhtna hooldekodusse, kus on Anne põhitöökoht. Perearst, kelle õeks Anne samuti on, käib 350 elanikuga Uhtnas ju vaid korra nädalas, ent Anne aitab igal ajal. Kasvõi hooldekodust tablette laenuks andes. Karkusid ja ratastoolle saab ka laenuks, räägitakse hooldekodus. Loomulikult tasuta, rõhutatakse juurde.

Kord helises Anne telefon öösel kell kolm. „Kuule, ega sa juhuslikult üleval ei ole?” hüüdis hädaline teisel pool toru otsas. Anne naerab tänagi suure häälega, kui seda meenu-

tab. Kõik külarahva katkised näpud, pead ja jalad on Anne alati ära tohterdanud. Hilisõhtuti, kui metsast marjult tullakse, ka puugid eemaldanud. Lihtsalt nõu andnud. Ega siis iga tühiasja pärast pea ju Rakvere kiirabisse või peenemalt öeldes EMO-sse pöörduma, kui tädi Anne on kohapeal võtta. Pealegi kakskümmend neli tundi ööpäevas jutti.

Selle peale tihti nagu ei tulda, et Annelgi võiks ju olla võimalik töövaba aega nautida. Õnneks Anne ei pahanda. Ja kindlasti ei tule talle pähe mõte hakata erakorralise arstiabi eest pealinna ähvardajate kombel kolmekümmet eurot küsima. See oleks piskises kogukonnas ju äraütlemata suur sigadus.

Ei hooli välismaast

Neljakümne aasta eest tuli Tartus meditsiinikooli lõpetanud Anne Uhtna naaberkülla Salasse tööle ja jäigi sinnakanti, kuigi ta juured on hoopis Tihe metsas. Meditsiinikooli õendust õppima läks Anne sellepärast, et talle meeldis aidata. Nii lihtne see oligi.

Miks pole Anne välismaale pudrumägede ja piimajõgede juurde läinud? „Ma lihtsalt ei taha,” tuleb konkreetne ja vastuvaidlemist mittelubav vastus. Siis mõtleb ta hetke ja lisab: „Ma võin ka selle taha

Kohustuslikule meditsiinitöötajaküsimusele vastab Anne, et Soome ta ei lähe, sest lihtsalt ei taha ja kõik. Oma külas on tema sõnul väga hea elada.

Foto: Ain Liiva

Presidendi kõne

●● on iga loo lisa, kus meie kangelane kehastub vabariigi aastapäevakõnet pidavaks presidendiks.

●● Anne Baumani mõte on sel-line: „Meie kogukond on nii väikene, et me lihtsalt peame kõik kokku hoidma, sest muidu lihtsalt ei saa hakkama. Ei saa ju lihtsalt pealt vaadata, et linnades võetakse inimestel võlgade pärast küte ära ja nad peavad oma kodus külmetama. Või siis hoopis koduta elama. Teiste aitamine peab kogu aeg veres ja hinges olema.”

Eesti Päevalehes kolmapäeval:

Eluaegne muusikaõpetaja Maria Mahlapuu puhub 1950-ndatel rüüstatud Väandra pühakojale hinge sisse ja juhatab kirikukoori.

Loe kõiki lugusid www.epi.ee/kangelased

Uus Dacia Sandero
ja Sandero Stepway
Ületavad Sinu ootused

alates **7 790 €**

5 AASTANE
GARANTII
või 100 000 km

www.dacia.ee

DACIA
GROUPE RENAULT

Kaasaegne luukpära mõistliku hinnaga

• elektrooniline stabiilsuskontroll ESC • neli turvapatja • ruumikas salong ja 320-liitrine pagasiruum • kütusesäästlik, kuid võimsa mootoriga • MEDIA NAV multimeediasüsteem koos navigatsiooniseadmega • püsikiirusehoidja ja kiirusepiiraja

ABC MOTORS AS: Paldiski mnt 105, Tallinn; TRADILO: Tallinna mnt 73, Üuemõisa; PEREAUTO: Tallinna mnt 82, Pärnu; RAEL: Tallinna mnt 97, Viljandi; WIRU AUTO: Kreutzwaldi 5b, Rakvere. CITY MOTORS AS: Staadioni 1, Tallinn; Väike-Paala 1, Tallinn; Jõe 9A, Tartu; WARMA AUTO: Pikk 59, Kuressaare.

Hind sõltub varustustasemest. Saadaval ka LPG gaasiseadmega versioon. Kütusekulu: 3,8 - 5,8 l/100 km, CO₂ emissioon: 99 - 135 g/km.

Tallinn

Tallinna Linnakantselei

Linna õigusteenistuse nõuete osakond

võtab eelistatavalt **asutusevahelise rotatsiooni korras teenistusse**

ANALÜÜTIKU

(ajutiselt äraoleva ametniku asendaja)

Analüütiku peamised tööülesanded on

- linna õigusaktide, haldusmenetluse, õiguspraktika, kohtulahendite ja riikliku järelevalve teostajate ettekirjutuste ja hinnangute analüüsimine
- ettepanekute tegemine linna halduspraktika muutmiseks

Sobival kandidaadil on

- õiguslane kõrgharidus
- eesti keele oskus kõrgtasemel ja inglise keele oskus kesktasemel ametialase sõnavara valdamisega
- hea suhtlemis- ja eneseväljendusoskus nii kõnes kui kirjas võime töötada iseseisvalt ja meeskonnas
- hea analüüsivõime

Kasuks tuleb varasem töökogemus õigusosalast kõrgharidust nõudval ametikohal.**Omaltpoolt** pakume huvitavat ja mitmekesist tööd toetavas meeskonnas, erialaseid koolitusvõimalusi, töökohta pealinna südames ning võimalust eneseteostuseks.

Rotatsiooni eeldatav kestus on 1,5 kuni 2 aastat. Valituks osutunud kandidaadi praeguse teenistuskohaga kokkuleppe saavutamisel peatatakse ametniku teenistussuhe saatvas asutuses ning ta võetakse teenistusse Tallinna Linnakantseleis. Rotatsioonitähataja lõppemisel tagab saatev asutus ametnikule vähemalt samaväärse ametikoha.

Kandideerimisel eelistame ametikoha täitmist rotatsiooni korras, välistatud ei ole ka rotatsiooniväline kandideerimine ja ametikoha täitmine konkursi korras ajutiselt äraoleva ametniku asendajana.

Seoses uue avaliku teenistuse seaduse jõustumisega 1. aprillist k.a muutub analüütiku ametikoht töökohaks (töötamine töölepingu alusel).

Motiveeritud avaldus koos elulookirjeldusega palume saata hiljemalt **20. veebruariks 2013**

e-postile gladis.kask@tallinnlv.ee

Lisainformatsioon: Terje Kraiss – õigusteenistuse nõuete osakonna juhataja, e-posti aadress: terje.krais@tallinnlv.ee, telefon 6404173

Tallinn

Tallinna Kesklinna Valitsus

TEATAB

Tallinna Kesklinna Valitsus ja Tallinna Linnaplaneerimise Amet avalikustasid ajavahemikus **24.01-07.02.2013 Ravi tn 18 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu**. Nimetatud ajavahemikus käis detailplaneeringuga tutvumas kaks inimest. Avalikul väljapanekul laekus kohalikule omavalitsusele neli kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldavat pöördumist. Avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu viiakse läbi **15. märtsil 2013** algusega **kell 14.00** Tallinna Kesklinna Valitsuse saalis (Nunne tn 18).

Info telefon 645 7217.

Detailplaneeringu jooniste ja seletuskirjaga saab tutvuda Tallinna planeeringute registris aadressil <http://tpr.tallinn.ee/tpr>

Nõmme Linnaosa Valitsus

AVALIKUSTAB

Viljandi mnt 6 kinnistul asuva elamu kohvik-kontoriks rekonstrueerimise eskiisi, millega muudetakse ka kinnistu sihtotstarve elamumaast ärimaaks. Eskiisilahendus on tutvumiseks välja pandud 18. veebruarist kuni 4. märtsini 2013 Nõmme Linnaosa Valitsuse ruumides, Vabaduse pst. 77 I korruse teenindussaal.

MAAILM ARVAB

Paavst Benedictus XVI ootamatu otsus veebruari lõpus tagasi astuda sai eile tohutult vastuka ja. Teiste seas väljendasid oma tuntu kirikupea töö eest ka mitmed riigijuhid.

OTSUS NÄITAB LAHKUST

Itaalia president Giorgio Napolitano: „Selle liigutusega väljendab paavst suurt lahkust, julgust ja austust. On erakordne väljakutse kanda oma õlgadel katoliku kiriku juhi mandaati.”

PRANTSUSMAA KIIDAB

Paavsti otsust ametist lahkuda tuleb pidada väljapaistvalt auväärseks, sõnas Prantsusmaa president François Hollande. „Prantsusmaa kiidab paavsti, kes sellise sammu astus.”

Üks vanemaid paavste, praegu 85-aastane Benedictus XVI ei varjanud, et tema tervis pole väga tugev. 2010. aastal, kui ta vihjas esimest korda

Piiskop Philippe Jourda katoliku kirikus algab u

Intervjuu

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@epl.ee

Piiskop Philippe Jourdan leiab, et paavst Benedictus XVI pärandiks jääb teravatesse küsimustesse selguse toomine.

●● **Eile saime teada, et paavst Benedictus XVI astub 28. veebruaril tagasi. Mida see otsus tähendab?**

Minu jaoks on see muidugi

üllatus, kuigi Benedictus XVI ei varjanud enne Rooma paavstiks valimist, et tema tervis ei ole väga tugev. Tema jaoks oli suur väljakutse võtta paavsti amet enda peale. Benedictus XVI on alati olnud oma otsustes ja valikutes väga aus. Mul oli küll selline mulje, et sel päeval, kui ta näeb, et ei saa enam ülesandeid täita endale iseloomuliku põhjalikkusega, otsustab ta ise ameti edasi anda.

●● **Kui erakordne on paavsti tagasiastumine?**

Muidugi on paavsti tagasiastumine katoliku kirikus erakordne sündmus, kuigi mitte unikaalne. Iseenesest on see otsus täiesti lubatud. Kindlasti oleksime soovinud näha veel kaua tema naeratavat nägu ja kuulata tema isalikku tarkust. Aga kas see ei ole inimlikkuse positiivne märk: leppida oma piiratudusega ja mitte pidada ennast

asendamatuks? Pärast tagasiastumist võib arvata, et Benedictus XVI on edasi kardinal. Rooma paavst on Rooma piiskop. Kui piiskop astub tagasi, jääb ta piiskopiks, kuigi tema ülesanded on muidugi teistsugused.

Kas see ei ole inimlikkuse positiivne märk: mitte pidada end asendamatuks?

Mind üllatas paavsti südamlikkus, kui palju ta tundis huvi Eesti rahva vastu.

●● **Millised märksõnad iseloomustasid Benedictus XVI ametiaega?**

Benedictus XVI on olnud suur õpetaja. Ta on erakordse kind-

lustundega kirikuõpetuse ja kristluse kohta esile toonud kõiksuguseid teemasid, mis ei ole just kõige kergemad või populaarsemad. Teisest küljest jääb meelde tema isiklik sarm ja soojus. Teda on nimetatud maailma vanaisaks. Ta oli ühelt poolt järjepidev töö selgitaja, kuid tema käitumises oli ühtlasi lihtne ja südamlik pool.

●● **Missugused eba populaarsed teemad jäid tema ametiaega?**

Me oleme postmodernses maailmas, kus on vaja selgust teatud väärtustes. Esimene probleem kerkis esile siis, kui ta puudutas ametiaja alguses islami küsimust (Benedictus XVI viitas 2006. aastal Saksamaal Regens-

BENEDICTUS XVI ON MEIE AJA TÄHTIS MÕTLEJA

Kantsler Angela Merkel väljendas oma suurimat austust paavsti ees, kes on ühtlasi Saksamaalt pärit. „Kui paavst on pärast suurt eneseotsingut jõudnud järeldusele, et tal pole enam jõudu oma

ülesandeid täita, siis väärib ta minu suurt austust. Ta on ja jääb üheks tähtsamaks meie aja religioosseks mõtlejaks,” ütles Merkel eile Berliinis Benedictuse otsust kommenteerides.

INSPIREERIS INIMESI

Baieri liidumaa peaminister Horst Seehofer tõstis esile paavsti karismat: „Oma karisma ja väsimatu tööga kiriku heaks on Baierist päris paavst inspireerinud inimesi üle maailma.”

MILJONID IGATSEVAD

Suurbritannia peaminister David Cameron: „Saadan paavst Benedictusele kõige paremad soovid. Paavsti jäävad igatsema miljonid inimesed, kelle vaimne juht ta oli.”

a tagasiastumisele, jäi ta Malta visiidi ajal tukkuma.

Foto: Reuters / Scanpix

n:us ajastu

burgi ülikoolis peetud kõnes 1391–1425 valitsenud Bütsantsi keisri Manuel II Palaiologose sõnadele, kes nimetas islamit vägivaldseks religiooniks – toim). Sellele tuli mõni väga terav reaktsioon, kuigi paavst püüdis vältida kultuuride vastandumist.

Mõned teemad on olnud seotud eetikaga, näiteks abielu kontseptsiooni ja homoseksuaalsusega. Teisalt on pävakorral institutsiooniga seotud suur küsimus. Kirik on muidugi ustav oma traditsioonile, kuid ühtlasi peab ta vastama uutele arengutele. Kirik ei pea olema mahajäänud, kuid ta ei pea ka kõigi väärtustega kaasa minema. Peale selle on ta pidanud tegelema suure pedofiiliaprobleemiga. Ta on väga palju selgust toonud ja see on pärand, mis säilib ka tulevaseks ajaks.

●●**Missugune on paavsti tagasiastumise mõju Eesti katoliiklastele?** Kohtusin ise mõned aastad tagasi Benedictus XVI-ga. Mind üllatas see südamlikkus, kui palju ta tundis huvi ja küsis Eesti rahva kohta. Emotsionaalses mõttes on katoliiklaste jaoks iga kord raske loobuda ja paavsti vahetada, kuid see peab nii olema. Nüüd peavad Eesti katoliiklased palvetama uue paavsti eest. ●●**Missugune võiks olla selle otsuse ülemaailmne mõju?** Varsti algab katoliku kirikus uus aeg uue isiksusega. On selge, et paratamatult mõjub iga paavst katoliku kirikule oma eeskuju, sõnade ja isiksusega. Samas teame, et sellepärast, et valitakse uus paavst, ei muutu kirik radikaalselt. See pole maailmalõputunne, vaid pigem uue ajastu alguse tunne. ●

Paavst Benedictus XVI teatas eile, et astub 28. veebruaril õhtul kell kaheksa ametist tagasi. Roomakatoliku kiriku pea põhjendas oma otsust avalduses, mille tegi kardinalidega kohtudes.

Kallid vennad, olen kutsunud teid siia konsistooriumisse mitte ainult kolmeks kanoniseerimiseks, vaid et teatada teile tähtsast otsusest kirikuelus. Pärast oma südametunnistuse korduvat uurimist Jumala ees olen jõudnud veendumusele, et minu jõud ei ole kõrge ea tõttu enam piisav Püha Peetruse järeltulija

ametikohuste adekvaatseks täitmiseks.

Olen teadlik, et neid ametikohuseid tuleb vaimse iseloomu tõttu täita nii sõnades kui ka tegudes, aga mitte vähem palvetes ja kannatustes. Kuid tänapäeva maailmas, kus toimub nii palju kiireid muutusi ja mida raputavad usuelule sügava tähendusega küsimused, on Püha Peetruse laeva juhtimiseks ja evangeliumi kuulutamiseks vaja nii vaimu kui ka keha jõudu: jõudu, mis on viimaste kuude jooksul minus nii palju nõrgenenud, et olen pidanud tun-

nistama oma võimetust täita minu hoolde usaldatud ametikohuseid.

Sel põhjusel ja täielikult teadlikuna selle teo tõsidusest kuulutan täiesti vabalt, et ütlen lahti Rooma piiskopi, Püha Peetruse järglase ametist, mille kardinalid usaldasid mulle 19. aprillil 2005, niimoodi, et alates 28. veebruarist 2013 kella 20-st on Rooma tool, Püha Peetruse tool vaba ja need, kelle ülesanne see on, peavad kutsuma konklaavi kokku uut pontifeksi valima.

Kallid vennad, tänan teid kõige siiramalt armastu-

se ja töö eest, millega te olete mind minu ametis toetanud, ja palun andestust kõigi oma vigade eest. Ja nüüd usaldagem Püha Kirik Meie Ülima Karjase, Meie Issanda Jeesuse Kristuse hoole alla ja palugem tema püha Ema Maarjat, et ta võiks oma emaliku hoolega aidata kardinalidel uut Ülimat Pontifeksi valida. Mis puutub minusse, siis tahan edaspidi andunult teenida Püha Kirikut Jumalas palvele pühendatud elu kaudu.

Vatikanis 10. veebruaril 2013
Benedictus PP XVI

Ükski inimene ei saa keelata paavsti tagasi astumast

Viimati taandus paavsti ametist Gregorius XII 598 aastat tagasi, et lõpetada kirikulõhe.

Kaivo Kopli
 kaivo.kopli@epl.ee

Kuuldused 2005. aasta 19. aprillil roomakatoliku kiriku 265. paavstiks valitud Benedictus XVI võimalikust tagasiastumisest on levinud 2010. aastast saadik, kui ta raamatus „Luce del mondo” („Maailma valgus”) ilmunud intervjuus teemat puudutas. „Kui paavst jõuab selgele arusaamisele, et ta ei ole enam füüsiliselt, psühholoogiliselt ja vaimselt suuteline täitma talale pandud kohustusi, siis on tal õigus ja mõnel juhul isegi kohustus tagasi astuda,” ütles paavst tollal ja mõtiskles põgusalt ka selle üle, kas tal endal jagub jaksu „ka lihtsalt füüsilisest vaatenurgast”.

2011. aasta sügisel väitis Itaalia ajakirjanik Antonio Succi ajalehes Libero, et Benedictus kavatsevat taanduda 2012. aasta kevadel ehk umbes 85-aastaseks saamise ajal. „Praegu ta ütleb, et see võib tõeks saada. Sellesid jutuid levivad kõrgemates Vatikani ringkondades ja väärivad tähelepanu. Paavst ei ole tagasiastumise võimalikust ümber lükanud,” kirjutas Succi. 2012. aasta aprillis märkis paavst, et jumal aitab tal kindlasti „kulgeda turvaliselt”, kuigi ta on jõudnud „oma elutee viimasesse lõiku”.

Benedictuse eelkäija Johannes Paulus II suri 2005. aastal 84-aastasena. Pärast tema surma selgus, et Johannes Paulus oli kahel korral, oma 75. ja 80. sünnipäeval, tagasiastumist kaalunud, kuid otsustanud jätkata teenimist, kuni Kõige kõrgem seda soovib. 85-aastane Benedictus on vanuselt kuues paavst umbes viimase 600 aasta jooksul (varasemates andmetes on rohkem ebatäpsusi). Vanima paavstina suri Leo XIII 1903. aastal 93-aastasena.

Ilmselt kõige pöörasemad olid Benedictus IX paavsti-aastad 1032–1048.

Paavst valitakse ametisse küll eluks ajaks, kuid tal pole keelatud tagasi astuda. Vähemasti maa peal ei saagi keegi teda keelata. Õigupoolest pole ka kedagi, kellele lahkumisavaldust esitada. Ekspertide hinnangul peaks paavst siiski teatama tagasiastumisest kardinalide kogule, sest kardinalid peavad ju olema kindlad, et ta tahab minna vabal tahtel.

Kolm paavsti korraga

Viimati astus paavst tagasi 1417. aastal. Seda tegi Gregorius XII kirikulõhe ehk suure skisma lõpetamiseks. Paavstikohale pretendeerisid siis veel kaks rivaali, kel mõlemal oli toetust eri kirikuringkondades ja ilmalike võimukandjate seas. Gregorius soostus leppima Konstanzi kirikuko-

gu otsusega, aga ühel tingimusel – et tal lastakse see kokku kutsuda. Tingimus täideti ja seega leidis kinnitust, et tema on legitiimne paavst, sest tema ametlikul kutsel tuli kirikukogu kokku. Gregorius astus seejärel tagasi ja kogu valis tema järglaseks Martinus V.

Selle kohta, kui palju paavste kokku tagasi on astunud, pole täit selgust, sest kirikuajaloo esimeste sajandite andmed on lünklikud ja vastukäivad. Ekspertide hinnangud kõiguvad neljast kümneni. Ilmselt tuntuim tagasiastunud paavst oli Celestinus V 1294. aastal, sest tema pani paika vastava protseduuri. Celestinus püüdis kirikut juhtida, olles sisuliselt Sitsiilia kuninga kontrolli all. Ta sai kiiresti aru, et ei suuda olla palju enamat kui ilmalike valitsejate mängukann, ja loobus sellest rollist juba viis kuud hiljem. Just sealtsaadik on kirikuseadustes kirjas, et paavst saab vabalt ametist lahkuda.

Esimeseks tagasiastunud paavstiks peetakse sagedi Pontianust. See juhtus ajal, kui Rooma keisririigis kristlasi veel karmilt kiusati: Pontianus mõisteti kaevandusse sunnitööle ja soovides vältida kesteab kui pikaks venivat tühjust kiriku eesotsas, otsustas ta 235. aastal koha vabastada.

Paavst Silveriuse sundis 537. aastal tagasi astuma ja eksiili minema Konstantinopoli keisrinna Theodora. Kei-

ser Justinianus lasi ta pagulusest kohtusse tuua ja süüdi mõista ning Silveriuse järglane paavst Vigilius sundis teda igaks juhuks uuesti paavstiroolist lahti ütlema.

Paavst Johannes XVIII, kes ei teinud suurt midagi ajalukku jäävat, astus tagasi 1009. aastal pärast kuus aastat paavstiks olemist ja läks kloostrisse.

Pius kartis vangi langeda

Ajaloo kõige pöörasemad olid ilmselt Benedictus IX paavsti-aastad. Nimelt oli ta aastail 1032–1048 paavstiks koguni kolm korda: ta valiti paavstiks ja tõugati kohalt, ta naasis ja astus tagasi, naasis veel kord, tõugati taas kohalt, astus ise tagasi ja heideti lõpuks koguni kirikust välja. Ekspertid peavad vähemalt üht tagasiastumist kanooniliselt kehtivaks.

1800–1823 paavstiks olnud Pius VII allkirjastas küll paavstikohalt tagasiastumise teate, kuid ei lasknud seda käiku. Nimelt pani ta 1804. aastal enne Pariisi Napoleoni kroonima sõitmist kirja oma taandumisotsuse, juhiks kui ta Prantsusmaal vangi peaks heidetama.

Väidetavalt koostas ka Pius XII Teise maailmasõja ajal dokumendi, milles pani paika, et kui ta peaks natside kätte vangi langema, tuleb ta lugeda ametist tagasi astunuks. Seepaale pidid kardinalid neutraalses Portugalis kokku tulema ja uue paavsti valima.

Benedictus XVI järglane valitakse eeldatavalt märtsis. Suurimaid favoriite on Ghanast pärit Peter Turkson. ●

BÜROKRAATLIK VABAKONDADE RAHASTAMINE

Lõpuks oleme inimestena mõlemad õnnatud, mina ja mu kontrollija. Võrdlen riiki rahastajana ikka Harry Potteri demonteerituga, kes imevad sust välja lootuse ja jätavad vaid jubedaimad

mälestused. See süsteem muudab tegelikult meid mõlemat, mind ja ametnikku, kalestunud masinateks, kes peavad süvenevat düstooniat täiesti normaalseks. **ALARI RAMMO** (POSTIMEES)

KVALITEEDITA EHITUSED

Meie palgad on põhjanaabrite omast palju väiksemad, kuid ehitusnormid palju lahemad ja sageli kütame õhku.

AIVAR VILLEMSON (ÄRIPÄEV)

TÕMBEKESKUSTE EELISARENDAmine

Kuivõrd väljaspool Euroopa Liidu projektide omarahastamist teeb riik iseseisvaid investeringuid suhteliselt vähe, siis võime EL-i summade jaotumise alusel hinnata ka riigi investeerin-

gute tähelepanu fookust. 62% EL-i rahast on kulutatud Harju- ja Tartumaal. Kõik on nagu loomulik – kulutame sinna, kuhu kogunevad töökohad, teenused ja inimesed. **NEEME SUUR** (LÄÄNE ELU)

DEMOKRAATLIK riik peab hoolitsema selle eest, et kultuuri rahastamise allikad oleksid mitmekesised

Riigikontrolli totalitaarsed ideed

Ilmar Raag

filmirežissöör

Ma olen põhimõtteliselt veendunud riigikontrolli kui institutsiooni vajalikkuses. Olen viimase kümne aasta jooksul puutunud kolmes asutuses ka otseselt kokku riigikontrolli analüüsides. Nende järeldused võib jagada kolme kategooriasse.

Esimesel puhul on kõik selge, sest paljastatakse vargusi, korruptsiooni jms, teisel juhul avastatakse, et raha on kasutatud õige asja peale, küll aga on rikutud protseduurireegleid. Sellisel puhul on kasulik analüüsida pakutud reeg-

lit ja võib-olla on asi selles, et vanad protseduurireeglid on ajale jalgu jäänud.

Kolmanda kategooria alla mahub hiljuti tutvustatud riigikontrolli „Kultuuri rahastamise eriaruande” kokkuvõtte osa. Selles võtab riigikontroll endale konsultatsioonifirma rolli, et kasulike märkuste seas soovitada ideesid, mis ei ole kantud rohkem ega vähem kui totalitaarsest ja pikas perspektiivis innovatsioonivaenulikust ideoloogiast. Postimees (8.2.2013) pealkirjastas selle teemalise loo „Riigikontroll: kultuuriraha jagamisel valitseb korralagedus”. Kõlab hirmsalt, sest toob silme ette ullikesed loomeinimesed, kes ei oska arve lugeda, hoolimata sellest, et tegelikult on raha jagamise juures vähe otseselt loominguga tegelevaid inimesi.

Väärtuste konflikt

Tõele au andes peab riigikontrolli loogika omal viisil paika. Probleemiks on vaid väärtused, mida loetakse ülimateks. Riigikontrolli raportis seisab: „Kujunenud rahas-

tamissüsteem ei ole otstarbekas ega säästlik, kuna sama sihtrühma, tegevuse või projekti toetamise otsuseid teevad mitmed kogud. Tervikuna ei teki sellisest korraldusest kultuurivaldkonda raha juurde, vaid see põhjustab märkimisväärseid kulusid ja halduskoormust nii taotlejatele kui ka taotluste menetlejatele. Ühe projekti või tegevuse rahastamine mitmest allikast muudab ka raha kasutamise kontrollimise keeruliseks ja töömahukaks.”

Selle tsitaadi juhtideoloogiaks on kokkuhoiul põhinev efektiivsus. Väärtuste konfliktina on siin näha kogu demokraatliku riigi kultuuripoliitika paradoks. Ühest küljest kujutab riigi sekkumine ühiskonna vaimuella elisvalikute tegemist, millest halva arengu puhul tekib ideoloogiline monopol. Teisalt on demokraatia toimimise tingimuseks tagada arvamuste paljusus. Seepärast on oht, et

kogu kultuuri finantseerimine koondub ühte sisu üle otsustavasse allikasse. See kärbib paratamatult alternatiivide ja opositsiooni tekkimist. Just seepärast peab demokraatlik riik ise valvama rahaliste allikate mitmekesisuse järele.

Eesti teatri sisuline rikkus ei peitu ju faktis, et suurim riikliku toetuse allikas on rahandusministeerium, vaid selles, et oma programmi üle võivad teatrid ise otsustada. Eesti filmi puhul soovitab riigikontroll talitada täpselt vastupidi,

Kolm mõtet

Finantseerimise koon-
damine ühte allikasse
kärbib alternatiivide ja
opositsiooni tekkimist.

Subjektiivsusest tule-
neva riski hajutamiseks
peaks otsustavaid fonde
olema rohkem kui üks.

Loomingu potentsiaali
saab hinnata tõenäo-
suslikult, objektiivsed
kriteeriumid puuduvad.

sest kõiki töösse minevaid filme hakkaks selle loogika kohaselt valima ainult üks institutsioon – Eesti filmi instituut. Kuna riigil puudub ka muu eraettevõtlust soosiv poliitika, mis soosiks kultuurilist mitmekäälsust, ongi tulemuseks totalitaarsele riigile iseloomulik kultuuripoliitika.

Olles ise istunud kaks mandaati kultuurkapitalis, mäletan selgesti, et meie identiteedi osaks oli iseseisev otsustamine, mis läks mõnel korral konfliktis Eesti filmi sihtasutuse otsustega. Näiteks andis kultuurkapital raha Veiko Õunpuu kirjajäri alustanud „Tühirannale”, samal ajal kui EFSA seda teha ei saanud. Ja eesti kultuur sellest finantseerimise mitmekesisusest ainult võitis.

Sel probleemil on veel majanduslik riskide hajutamise aspekt, millest riigikontroll samuti aru ei saa. Naivselt räägitakse konkreetsete otsustuskriteeriumite puudumisest.

Suur enesepettus

Räägitakse sellest, et kultuuri finantseerimise otsuseid ei põhjendata objektiivselt, kuid kunstiteose hindamisel puuduvadki lõpuni objektiivsed kriteeriumid. Näiteks kui teie olete rahajagaja ja peate otsustama, kas kirjastamiseks saab toetust Lutsu „Kevade” või Tammsaare „Tõe ja õiguse” I osa, siis millised oleksid seal sisulised üheselt mõisteta- vад kriteeriumid ühe või teise eelistamiseks? Neid ei ole.

Selles küsimuses toimib kogu maailmas suurejooneline enesepettus, sest kuivõrd rahalisi otsuseid just nagu ei tohi teha intuiitiivselt, on loodud väliselt ratsionaliseerivad süsteemid. Näiteks Hollywoodis hinnatakse stsenaariumi komponente, nagu dialoog või loo jutustamine, mitme palli süsteemis, et otsus saaks toetuda punktisumma analüüsile. Kui olin ekspert Euroopa Liidu MEDIA programmis, siis seal lisati teisi kriteeriume.

Tulemus on ikkagi subjektiivne, sest raamatu dialoogi mõju ei saa hinnata samamoodi kui vastata küsimusele, kas riigihanketele esitatud auto kubatuur vastab etteantud arvule. Teadus on sellega nõustunud. Kui psühholoogia tunnistas, et inimvaim on keerulisem kui bihevioristlik stiimuli-reaktsiooni ahel, tunnistati, et ka keerulisimas kriteeriumite süsteemis säilib subjektiivsus.

See tähendab, et loomingu projekti potentsiaali saab hinnata ainult tõenäosuslikult. Praktikandina XX Century Foxi stsenaariumiarhiivis töötades leidsin kümme aastat varem tehtud „Armunud

Shakespeare’i” analüüsi, mille hinnang oli negatiivne. Paar kuud hiljem sai sama film teise firma tehtuna parima filmi Oscari. Nii „Pipi Pikksukk” kui ka „Harry Potter” lükati esimestes kirjastustes tagasi. Eurimage’i fondis oli meil igal aastal tavaks teha kokkuvõtte filmidest, mida see Euroopa filmikoostöö fond ei olnud toetanud, aga mis olid sellest hoolimata osutunud edukaks.

Need faktid kinnitavad, et filmiprojekti hindamisel suudavad eksperdid teatava tõenäosusega määrata tulevase teose sihtgrupi ja minimaalse vaatajate arvu, aga teose tegelikku mõju on võimalik määrata ainult tagantjärele.

Sõnavabaduse hind

Üksikfondi subjektiivsusest tuleneva riski hajutamiseks on oluline, et otsustavaid fonde oleks rohkem kui üks. Vaid nii on pikemas perspektiivis võimalik garanteerida uudsete ja heade teoste leidmine.

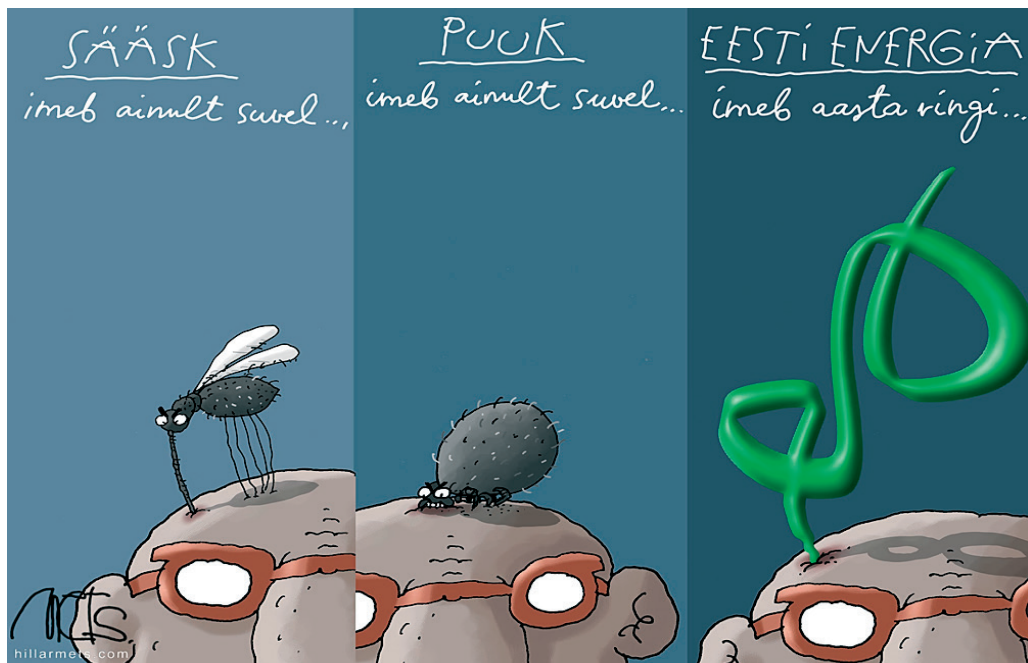
Eelnevast ei tule aru saada nii, et kultuurivallas ei ole investeringuid võimalik hinnata. Hollywoodis tehakse hinnanguid teatava perioodi kohta. Üksikotsuse ebaõnnestumise tõenäosus on arvestatav, kuid 10–15 projekti või 2–3 aastat toovad välja otsustajate töö kvaliteedi. Fondide tegevust tuleb hinnata makro-näitajatega: kui palju oli kokkuvõttes lugejaid, filmivaatajaid või festivalide auhindu jm.

Ebatervete tõlgenduste vältimiseks kordan lühidalt: riigikontroll on vajalik institutsioon ja kultuuri võib ka efektiivselt rahastada, kuid efektiivsuse poole ei tohi pürgida enesepettuslike kriteeriumitega, ohverdades sealjuures demokraatia põhimõtet. Kui me ka kaotame midagi halduskuludes, siis mõistliku määra juures just see ongi demokraatia ja sõnavabaduse hind.

Samal teemal:

Berk Vaher „Kultuuri rahastamine vajabki arutelu”, EPL 11.02

HILLAR METSA METSIK MAAILM

ROHKEM ETTEVÕTLIKKU MÕTTEVIISI

Vahel läheb paremini, vahel halvemini, aga iseenese peremees olemine on ka midagi väärt. Väärt mõtteviis, ja selgelt erinev levinud kitsapilgulisest vaatenurgast „minul on mu haridus,

mina olen selle valdkonna inime-
mene, minule peab kindlustama
töökoha ja siis pean mina palka
juurde saama, punkt”.
KARL MARTIN SINIJÄRV
(ÕPETAJATE LEHT)

EUROOPA LIIDU TÕELINE OLEMUS

Majanduskriisi tulemusena pöörab meedia rohkelt tähelepanu Euroopa Liidu eelarve teemalistele läbirääkimistele. Keskmise eurooplase jaoks on see vaid rahvusliku uhkuse nimel näakle-

mine. Riigijuhtide käitumine näitab Euroopa tõelist olemust: tüli raha üle. Tugevama poliitilise loimumise küsimus pole samal ajal enam teema.
VLAD MIXICH (HOTNEWS)

EESTI VANASÕNA

Kui vastlapäeval nii palju päeva paistab, et hobuse jõuab ette panna, siis on kevade kenad ilmad.

NOORTE TÖÖTUSES ei saa süüdistada vaid noori või nende erialavalikut

Noored ja edutuse valem

Mis meist saab?
Airi-Alina Allaste
sotsioloog

On tänuväärne, et noorte väljavaated tööturul pälvivad ulatuslikku tähelepanu. Järgnev artikkel tõstab esile mõne teema, mis on saanud diskussioonis väiksema tähelepanu osaliseks. Noorte tööpuudust võib täna nimetada globaalseks probleemiks ja Eesti noored magistrid ei ole teistega võrreldes halvemas seisus. Kui aga Lääne-Euroopas on noorte tööturule mineku raskused kulmineerunud aeglasemalt ja selle jaoks on välja töötatud strateegiaid ja mõeldud ka sotsiaalselele garantiidele, siis Eestis on teema uus ja institutsioonilise toetusega.

Mineviku edulood

Peale selle tekitab uue nähtusega kohanemine raskusi ka argielu suhtumiste tasandil. Eestis haarasid 1960-ndatel sündinud (haridustasemest sõltumata) juba varases nooruses juhtpositsiooni, 1970-ndatel sündinud hõivasid spetsialistide ametikohad ja sellest ajast pole veel kadunud arusaam, et Eestis on noortel lihtne karjääri teha.

Välisajakirjanduse artikkel Eestist lõppes seitsme aasta eest lausega: „And kids are still in charge” („Ja juhtohjad on ikka veel laste käes” – toim), viidates 20-ndates noortele strateegilistele ametipostidel.

Veel viis aastat tagasi oli noortel magistrantidel raskusi ülikooli lõpetamisega, sest vastutusrikas ametikoht ei jätanud õpinguteks aega ega energiat. Siis tuli majanduskriis ning lisanduma hakkas üha rohkem bakalaureusi ja magistreid, kelle väljavaated ei olnud enam varasemaga võrreldavad. Ehkki 2009. aastal andis majanduskriis Eestis tõsiselt tunda, tõdeti meedias, et „ligi kolmveerand noortest on leidnud tööd juba õpingute ajal või enne õppima asumist”. Täna ülikoolilõpetajad mõtleavad siiani endast kõigest pisut vanemale edulugudele ja nende ootused pole muutunud oludega kohanenud.

Vähem kui küsimusele, kes peaks vastutama rakenduse või üle kvalifitseerituna madalatel ametipostidel töötavate noorte käekäigu eest, on praeguses arutelus tähelepanu pööratud tööturu kujundamisele. Avalik arutelu kipub tööturuga käsitlema kui midagi inimeste suhtes ülemuslikku, loodusnähtusega sarnases staatuses objektiivset fenomeni, mille vajadustele peavad institutsioonid reageerima.

Kuigi vabaturu tingimustes ei saa tööturuga kampaa-
niakorras muuta, võiks teadvustada, et ka tööturg on inimeste kujundatud ja seda on võimalik poliitiliste otsustega mõjutada. Sellal kui noorte haridustase kasvab, on ametialade struktuur arenenud palju aeglasemalt. Kui magistriskraadiga inimesed ei leia endale võimete ja kvalifikatsiooni kohast tööd, näitab see, et Eestis ei ole piisavalt ettevõtjaid, kes oleksid selliseid töökohti loonud. Samuti viitab see strateegiliste otsuste puudumisele, mis soodustaksid innovaatilisemat ettevõtlust ja tarka majandust. Noorte ettevõtluse arendamine ei ole Eestis samuti ülemäära tulemuslikult toimunud. Mida räägib see meie ühiskonnast, kui tööandjatel on kõige rohkem pakkuda madalapalgalisi rutiinseid töid? Kas tuleks sarkastiliselt nentida, et teadmiste-
põhise majanduse ideaal ei ole juurdunud?

Ametikoht ja palk

Milline on teaduskraadiga inimesele sobiv töö, on samuti defineerimise küsimus. Kui Eestis eeldatakse, et lühend PhD viitab tingimata akadeemilisele karjäärile, siis arenenud riikides leidub ka doktorikraadiga ajakirjanikke, ametnikke ja ärimehi. Piisavalt doktoreid on Eestis koolitatud lühikest aega ja siiani on nad rakendust leidnud akadeemilises maailmas. Teisalt pärssib kõrge haridustasemega ametnikkonna või intellektuaalset alal töötajate tavaliseks muutumist asjaolu, et Eestis on juhtivatel kohtadel sageli madalama haridustasemega inimesed, kes ei kipu oma alluvaks soovima noori doktoreid. Riigiametites enamasti ei anna teaduskraad eelist ja sel-

les mõttes võiks vähemalt juhtivtöötajaid puudutav regulatsioon muutuda.

Kasutu kraad

Magistrikraad – kuigi see võib siiani paljudele kõlada uhkelt – tähendab täna lihtsalt kõrgharidust ja sellega ei pea ilmtingimata kaasnema tippspetsialisti või juhi kohustus. Kõigil noortel, kes ehk eelistaksid omandada haridust enesele huvitaval alal, ei pruugigi olla kõrgeid ambitsioone. Kui kirjandusteaduste magistrile meeldib töötada raamatupoes, siis mina poe külastajana olen rõõmus, et saan suhelda teinudajaga, kes raamatutest midagi teab. Probleemiks ei ole alati ainult madalam ametipost, vaid see, mida Eestis on har-

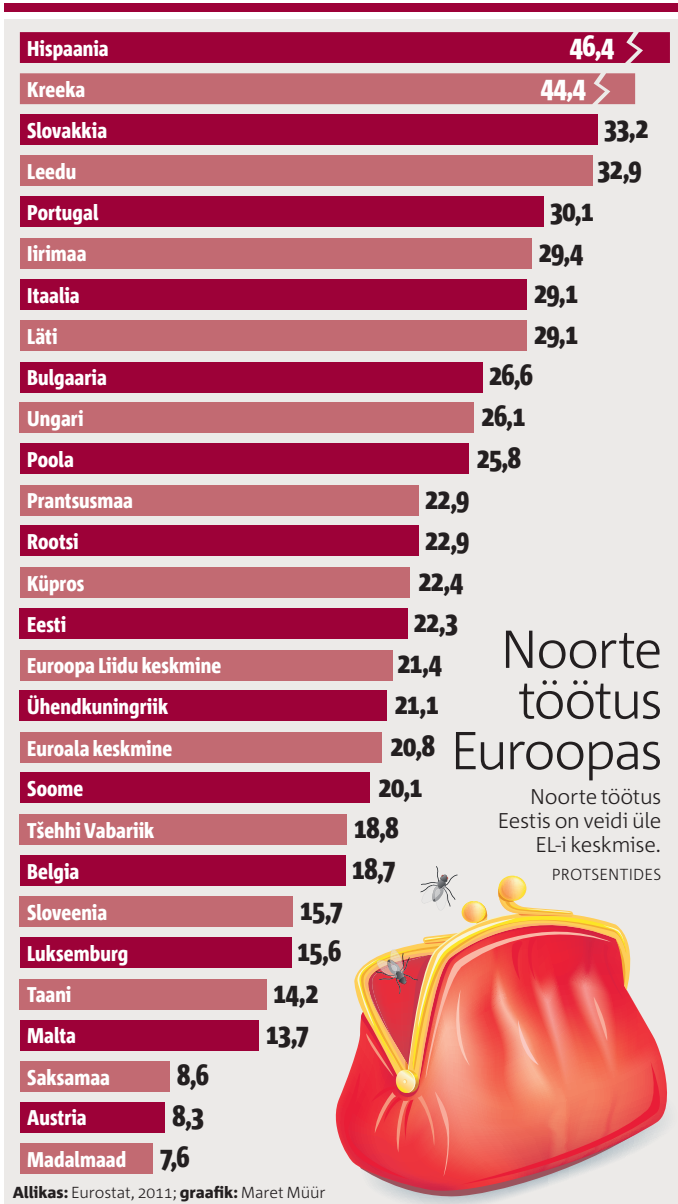
Mida räägib see, kui tööandjatel on rohkem pakkuda madalapalgalisi rutiinseid töid?

Kas tuleks sarkastiliselt nentida, et teadmiste-
põhise majanduse ideaal ei ole juurdunud?

jutud mingi kraadiga seostama. Rahulolematus on seotud madala töötasuga, mis ei võimalda inimväärset äraelamist. Ja selle käes vaevlevad ühte viisi nii põhiharidusega kui ka magistriskraadiga töötaja.

Näib, et Eestis usutakse, et mõnel tööol ongi madalam staatus, ja nende tunduvalt madalamat tasumist peetakse õigustatuks. Sellises vaatepunktist eeldaks töötasu tõstmine kogu süsteemi palkade tõstmist, et olemasolev hierarhia säiliks. Kui oleks võimalik vähendada suurt ebavõrdsust sissetulekutes, siis leiaksid haritud noored meelepärast rakendust seal, kus nende akadeemiline kraad pole vältimatu eeltingimus, küll aga tugev lisaboonus nii töötajale endale kui ka neile, kes temaga tööalal suhtlevad.

Kui lähtuda eeldusest, et inimesed teevad oma elu planeerides ratsionaalseid otsuseid, siis tundub üsnagi põhjendatud just kõrgharidusega noorte suundumine Põhjamaadesse, kus ühiskonna ebavõrdsus on väiksem. Kõigil töötajatel on äraelamist võimaldav palk ja ka väiksemat kvalifikatsiooni nõudvatel aladel töötajad tunnevad end ühiskonnas väärtustatuna.

Noorte töötus Euroopas

Noorte töötus Eestis on veidi üle EL-i keskmise. PROTSENTIDES

Suurem osa inimesi ei planeeri siiski oma elu üksnes ratsionaalsetel alustel: koju jäämise kasuks räägivad perekond, sõbrad ja kodumaa-armastus. Struktuuri-
liselt piiratud tingimustesse jäänud noored otsustavad sageli pendeldava elustiili kasuks: Põhjamaades töötades säilitavad nad tugevad sidemed Eestiga ja elavad kahe riigi vahel. Mis puudutab magistriskraadiga noori, siis usun, et ambitsioonikate noorte eneseteostusvõimalused pole kadunud, aga selle nimel tuleb kindlasti märgatavalt rohkem pingutada. Ja kui tööalane eneseteostus muutub ühel hetkel kättesaamatuks unistuseks, siis pakub ärkale ja uudishimulikule noorele Londoni McDonald'sis töötamine ilmselt suuremat väljakutset kui sama töö Haapsalus.

RASSISMIST

Selja taga on Moskva

Arvamus
Juhan Javotš
bioloog

Ühes Jackie Chani filmis leidub tore rassilise diskrimineerimise teemaline stseen. Koos mustanahalise kolleegiga siseneb Jackie mustanahaliste baari. Sõber viipab baarimehele sundimatult – *what's up my nigga* – ja kaob kuskile tagaruumi. Nüüd sätib ka heasüdamlik Jackie end baarimehega juttu puhuma: *what's up my nigga*? Järgnenud mõttevahetuses klopiti vaese Jackie riided tolmust põhjalikult puhtaks. See stseen sõobis mülli. Ohku jäi retooriline küsimus: kes siin ikkagi keda diskrimineeris?

Kes ei mäletaks nõuka-aegset kooliõpikut „Jutustusi kodumaa ajaloo” ja selles kirjeldatud kangelastegu, mis on toonud tavakäibesse ütluse „Taganeda pole kuhugi, selja taga on Moskva!”. Kui fašistlikud tankid lähenesid suure Venemaa pealinnale, olla neid tõrjuma jäänud vaid kuus meest. Kuid need mehed koos mõne kastitaie granaatidega suutsid rünnaku peatada. Kas ja kuidas see lugu päriselt toimus, polegi siinkohal tähtis. Tähtis on hoopis muu.

Süütud sõnad

Kujutlegem nüüd, et üks neist kangelastest oleks roomanud sakslaste juurde ja maininud: muide, pange tähele, meid on ainult kuus! Siis kergitanud kiivrit ja tagasi roomanud. Kuidas oleks selle teguviisi või tegelase õiglane nimetus?

Täpselt sama küsimuse võib esitada Yana Toomi avalduse kohta Vene meedias. Nagu üldtõdedes kahes kirjanduslikus näites, nii tuleb ka päriselus tõdeda, et mõned sõnad võivad olla sisult süütud, aga ometi täiesti kohatud. Nagu teadlane ütleks: tähtis pole mitte tekst, vaid kontekst.

Kui loeme Andrus Kiviräha, Rein Taagepera, Kivisildniku või Andrei Hvostovi kurtmist eestlasi ähvardavast hääbumisest, siis valutama südant koos nendega. Miskipärast ei teki sama emotsiooni, lugeses Jaak Alliku või Yana Toomi avaldusi Vene meedias. Rahvusliku diskrimineerimisega pole siin mitte midagi pistmist, ammugi patriotismi monopoliseerimisega. ●

EKSPRESS GRUPP KASVATAS KÄIVET

2% suurenes Ekspress Grupi käive jaanuaris võrreldes eelmise aasta sama kuuga. Aasta alguse väga nõrka reklaamiturgu arvestades on see hea tulemus.

Suurimat kasvu näitas taas online-meedia segment, mille käive suurenes eelmise aasta jaanuariga võrreldes 12%. Perioodiliste väljaannete reklaamikäive vähenes kõigis ettevõtetes. **EPL**

TÖÖTUTE ARV SUURENEB

Töötukassas arvel olevate töötute arv kasvas jaanuaris neljandat kuud järjest. Seejuures oli kasv eriti järsk. Töötute arv kasvas 3106 võrra, 42 776-ni, mis moodustab 6,5% tööeelistest. **ERR**

LÄTI MAJANDUSKASV OLI EESTI OMAST PAREM

Läti statistikaameti esialgseil andmeil kasvas riigi sisemajanduse kogutoodang 2012. aasta neljandas kvartalis 2011. aasta sama kvartaliga võrreldes 5,1% ja kolmanda kvartaliga võrreldes

1,3%. Eesti sisemajanduse kogutoodang kasvas esialgseil andmeil mullu neljandas kvartalis tunamullusega võrreldes 3,7%. Kolmanda kvartaliga võrreldes oli kasv 0,9%. **Delfi**

Arengufondi juht pidi oma sõnu sööma

Septembri keskel kurtis Arengufondi uus juht Tõnis Arro riigikogu ees eestlaste vähesest ettevõtlikkuse üle. „Murekoht on see, et eestlased ei taha väga ettevõtjaks saada. Ülikoolilõpetajad unistavad pigem sellest, kuidas saada tasuv töökoht,” ütles Arro toona. „See on kurb, et me ei ole eriti ettevõtlikud. Me oleme umbes poole vähem ettevõtlikud kui inimesed Euroopa Liidus keskmiselt.”

Endise koolitaja väited leidsid kohe teravat kriitikat ja ümberlükkamist. Mõni nädal hiljem esitas SEB Eesti juht Riho Unt EAS-i korraldatud väitlusel vastuväite. „Eestis on ettevõtjate suhe ülejäänud rahvastikku 1 : 50, Lätis 1 : 100 ja Leedus 1 : 200, seega on eestlane oma loomuselt väga ettevõtlik,” rõhutas Unt.

Ta ei jäänud ainukeseks. Novembris avaldas Äripäev arvamusartikli TTÜ ettevõtlusõppejõud Juhan Teder. Ta lükkas Arro väited ümber, tuues muu hulgas näiteks Eurobaromeetri viimase ettevõtlusuuringu kokkuvõtet, mis juhatasti sisse küsimusega: „Kas teadsite, et Eestis on kõrgeim ettevõtlikkuse määr Euroopa Liidu 25 liikme hulgas?”

Soovist tegudeni

Jaanuaris avaldas Eesti Arengufond kohalike teadlastega koostöös valminud Eesti esimese rahvusliku ettevõtlusuuringu. Selle tulemused näitavad Eestis ettevõtlusest huvitatud isikute suurt hulka, aga vähe jätkusuutlikke ettevõtteid. See sundis ka fondi juhti oma seisukohti üle vaatama. „Uuringuid ei oleks mõtet tehagi, kui nendest saaks teada ainult neid asju, mis meile niigi selged on. Ja mis just on ettevõtluse peamine probleem, ei saa selguda elanikkonna küsitlusest,” ütles Tõnis Arro Eesti Päevalehele nüüd.

„Olen väitnud ja väidan tänagi, et kui üliõpilaste hulgas enamus näeb oma esmasest karjäärivalikuna palgatööd, on see vähese ettevõtlushuvi näitaja. Oleme saanud teada, et viiendik tööealisest elanikkonnast peab võimalikuks, et nad kunagi asutavad oma ettevõtte. See on rõõmustav tulemus. Nüüd tuleks saavutada, et enamus neist selle ka teoks teeks.”

Uuringu põhjalikum avalikustamine on Arengufondil kavas veebruari lõpus või märtsi alguses. **Harry Tuul**

Muugale kavandatav LNG terminal

Fotod: eskiisid

Piirkondlik LNG terminal võib Eesti asemel kerkida Soome

Hääle ja Veskimäe rivaalitsemine mängib Euroopa terminali-investeeringu konkurentidele.

Andres Reimer
andres.reimer@ep.ee

„Paldiski ja Muuga vaheline jõukatsumine on olulisel määral parandanud Soome Inkoo terminali positsioone,” teatas Alexela Grupi juht Heiti Hääle. „Euroopa Liidu komisjon tuli hiljuti välja võimalike abi saavate projektide järjestusega ja neljast selle piirkonna projektist sai eraldiseisvana kõige kõrgemad punktid Inkoo.”

Paldiskisse kavandatav Balti Gaasi terminaliprojekt edestab Hääle kinnitusele Euroopa Komisjoni silmis Eleringi Muugale kavandatavat terminali mäekõrguselt. Kuna Eesti majandusministeerium pole asunud oma seisukohavõttes kumbagi projekti toetama, võib liisk langeda hoopis Soome kasuks, kes seni on oma lõunanaabrite higitamist suhteliselt ükskõikselt pealt vaadanud.

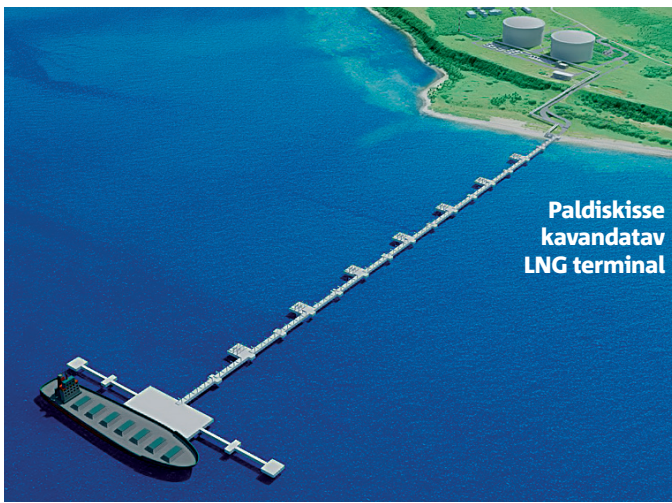
Passiivsetele soomlastele pakub võiduvõimalust nende gaasituru ligi viie miljardi kuupmeetri aastamaht. Tegemist on sama suure kogusega, mida suudavad tarbida kolm Balti riiki üheskoos: Eestil kuulub aastas 0,7, Lätile 1,7 ja Leedul 3,1 miljardit kuupmeetrit gaasi.

Soomlaste terminali nõr-

kus peitub ainult ühes punktis: ilma Eestit ja Soomet ühendava Baltic Connectori gaasitoruta pole tegemist piiriülese projektiga ja selle rahastamiseks ei avataks Euroopa Liidu rahakotiraudu. Eestisse rajatav terminal oleks aga ka ilma merealuse toruta piiriülene projekt, mis suurendab kõigi Balti riikide sõltumatust Gazpromi tarnetest, kes on praegu ainuke selle piirkonnas gaasimüüja.

Parts ei anna eelistust

Hoolimata sellest, et Euroopa Komisjon kavatseb korraldada asjasse puutuvate ministrite viimase kohtumise juba sellel kuul või märtsis, pole majandusminister Juhan Parts seni suutnud otsustada, kas toetada riigifirma Eleringi terminaliprojekti Muuga sadamas või erakapitali algatust Paldiskis. „Praegu on kõik projek-

oluliseks kriteeriumiks on kindlasti ka arendajate endi valmisolek projekti investeerida. Avalikku raha tuleks kasutada mõistlikult ning otstarbekalt.”

Eleringi juht Taavi Veskimägi väljendas vastuseisu väitele, et Euroopa Komisjoni asjatundjad peavad Paldiskit Eestis parimaks LNG piirkondliku terminali asukohaks, Muuga olevat aga pärast Riia alles neljas. Brüsselis viibinud Veskimägi leidis eile mahti napiks vastuseks. „Teie väited ei pea kindlasti paika,” kinnitas ta Eesti Päevalehele saadetud lühikeses e-kirjas.

Gaasi ülekandetorude omanik ja suurim maagaasi müüja Eesti Gaas soovust jagab täielikult Hääle seisukohti. „Meie hinnangul on Paldiski LNG terminaliks parem. Samuti on Heiti Häälel õigus, et rivaalitsemine vähendab Eesti võimalusi,” nentis gaasifirma juhatusse liige Raul Kotov. „Juhul kui

majandusministeerium toetaks Paldiski terminali, siis oleksid Eesti võimalused suuremad, sest Paldiski positsioon Euroopa Komisjoni poolt tellitud hinnangutes on parem kui Muugal.”

Majandusministeerium peaks LNG terminali Eestisse rajamiseks väljendama selgesõnalist koostöösoovi Soome riigiga ja sealse gaasifirmaga Gasum, sest sama oluline on Eesti ja Soome vahelise ühenduse ehitamine. „Ilmselt on parim lahendus, kus kõik osapooled püüavad arvestada üksteise seisukohtadega, mitte ei püüa teki enda peale sikutada,” lisas Kotov.

Eilses Eesti Päevalehes ilmunud eksklusiivintervjuus ütles Euroopa Komisjoni energiavolinik Günther Oettinger, et Balti riikidel ja Soomel tuleb lähikuude jooksul kaubale saada, kuhu ehitatakse regionaalne LNG terminal, millele võiks taotleda Euroopa toetust. **•**

Komisjon näitab Eesti ja Soome šansse võrdsetena

Euroopa Komisjon avaldas juba mullu novembris ülevaate Balti veeldatud maagaasi LNG terminali asukoha variantidest. Poliitiliselt toimub Balti riikide ja Soome vahel konkurents, sest kõik neli riiki on väljendanud huvi pakkuda terminalile asukohta, seisab raportis. Eeldusel, et iga Balti riik peaks saavutama sama mitmekesisatamise eesmärgi ja ühtmoodi täitma varustuskindluse reegliti, oleks Eesti see koht, mis vähendaks võrgu uuendamise vajadust ja optimeeriks gaasivõrgu voogusid, seisab raportis. Ühtlasi järeldatakse, et kokkuvõttes annaks Soomes asuv terminal Balti piirkonnale sama kasu, mis Eestis asuv terminal.

Terminali asukohana on kaalutud eri sadamaid: Muuga, Paldiski ja Sillamäe sadamat Eestis, Riia ja Ventspils Lätis ning Klaipėda Leedus. Kõik vajaksid terminali asukohana ühesuguseid investeeringuid 440–500 miljonit eurot, kuid terminali võrgu ühendamise kulud oleksid erinevad.

Selge LNG terminali rajamise projekt on kõigil analüüsis vaadeldud sadamatel, välja arvatud Sillamäel, mille puhul on asi veel üsna algstaadiumis.

Loe intervjuud Heiti Häälega homme ilmuvast Ärilehest!

Soome terminalil on vaid üks nõrkus – ilma gaasitoruta pole see piiriülene.

tid veel joonel,” selgitas Partsi avalike suhete nõunik Rasmus Ruuda. Parts ise polnud eile kommentaaride küsimiseks kättesaadav.

Ametnike selgitused jäid üldsõnalisteks. „Kui objektiivsete kriteeriumite alusel asub edukaim projekt just Paldiskis, siis me ei näe ühtegi põhjust, miks riik ei peaks seda regionaalset LNG projektina toetama,” ütles Ruuda. „Üheks

FOLKORKESTER LÄHEB ROOTSI

Viljandi kultuuriakadeemia ja EMTA pärimusmuusika eriala tudengite orkester Estonian Folk Orchestra (EFO) alustab 18. veebruaril nädalapikkust Rootsi turneed. Nädala jooksul esi-

netakse Stockholmis ja Umeås ning salvestatakse plaadimaal terjal. Turnee lõpetuseks osaleetakse 22.–24. veebruaril Umeås Põhja-Rootsi pärimusmuusika festivalil Umefolk. **EPL**

ABRAHAM'S CAFÉ DEBÜÜT

Neil päevil ilmub kodumaise klezmerdzässibändi Abraham's Café debüütlaad „Journey to Haran”. Selle esimesed esitlused toimuvad täna Viljandis ja homme Tartus. **EPL**

NÄITUSED RAHVUSRAAMATUKOGUS

12. veebruaril avatakse rahvusraamatukogu harulduste kogu näitusesaalis Jüri Arraku pisigraafikanäitus „Minia-tuurne Jüri Arrak: eksliibrised, jõulugraafika, ehted”. 13. veeb-

ruaril avatakse kuuenda korru-se näitusesaalis „Silvi Väljal 85. Raamatuillustratsioonid” ja 14. veebruarist saab fuajegaleriis näha Mare Iknokjani fotonäitust „Pilvede värvid”. **EPL**

Suurepärase pakendamise kunst

Arvamus

Tanel Veenre
disainitoimetaja

**Sarah Maple'i teosed
oleks vabalt võinud
sündida reklaamibüroo
ajurünnaku tulemusena.
On selles miskit halba?**

Sarah Maple'i näitus Tallinna Linnagaleriis on kahtlemata sündmus: tavatult korraliku publikuprogrammi ja meediatööga briti noorema põlvkonna olulise tegija ülesastumine. Kuid seda vaagides ei tahaks ma libastuda feministlikku-seksistlikku-rassistlikku sõnavahetu – mis tundub olevat näitusele liigagi selgelt sisse programmeeritud.

Maple'i näitus irdub Eesti kontekstis tavapärasest, millest annab tunnistust ka elav publikuhoi: olen viis korda galeriist mööda jalutanud ja alati on saal olnud huvilisi täis. Haruldane vaatepilt. Lugu kui palju on sel seost näituse sisuga? Kas tõesti on publikul nälg feministliku sotsiaalpropaganda vastu? Ma usun, et tegelikult on asi palju lihtsam (ja keerulisem): Sarah Maple on suurepärase pakendaja.

Kui püüda teda žanriliiselt kasti pigistada, siis jah – tema kohta võiks öelda propagandakunstnik. Sõnum on edastatud plakatlikult, lihtsalt loetava koega. Vaatajaga

otse suhtlevad plakatid galerii aknal tõmbavad kindlasti sisse ka kunstikaugeid tüüpe. Tunnete tasand on toore jõuga maha keeratud ja volüümi annab pigem puhas värv. Mingist tehnoloogilisest virtuoossusest oleks samuti patt rääkida, siledaks limpsitud maalid on täpselt niipalju maalid, et võhiklik vaataja usuks, et on sattunud kunstinäitusele. Sarah Maple'i lihtsakoelised hüüatused stiilis „Islam is the new black” müüvad sama tõhusalt nagu trendiennustused kaubamaja aknal. Kunstnik ise ei varjagi, et talle meeldib kerglane nali ja oma keele kuulajale kõrva (pigem siis silma) ajamine. Vaataja konksu otsa püüdmiseks ja tema mõtetöö ergastamiseks on kõik abinõud lubatud.

See näitus oleks võinud ju sündida ka mõne reklaamibüroo ümarlaua taga, ajurünnaku tulemusena. Kuid kes ütleb, et ka nii ei võiks kunsti luua? Võtta reklaamimaa-

**Maalid on täpselt niipalju
maalid, et võhiklik vaataja
usuks, et on kunstinäitusel.**

**Reklaami ostmine on niikui-
nii anakronism isegi juba
reklaamimaailmas.**

ilmast oskus vaatajaga manipuleerida ja õppida parimatelt pakendamiskunstnikelt. YBA (Young British Artists) on sellist lähenemist armetult eksplateerinud alates 1980-ndate lõpust ning see on olnud

Kainelt kaalutlev Sarah Maple tõmbab Tallinna publikut kui magnetiga.

Foto: Vallo Kruuser

häämastavalt edukas, vastates tabavalt tänase publiku lugemiskohale ja sõnavarale. Kunstnikke saatvad skandaalid tunduvad osana müügi-strateegiast, konfliktid publikuga tunduvad pigem tellituna. Islamistid virutasid Londonis Sarah Maple'i näituse aknad sisse selle eest, et kunstnik saatis oma ema burkat kandes korda pühadust rüvetavaid tegusid (suitsetas ja mängis seksuaalsusega) – kuid naiiv-

ne oleks arvata, et kunstnik ei mõelnud neid töid tehes islamistide vihale. Maple'i õnneks läksidki tõsiusklikud liimile ja tasuta reklaam oli kindlusta-

tud. Reklaami ostmine on niikui anakronism isegi juba reklaamimaailmas.

Eestlased oskavad samuti

Tundub, et edukas muster hakkas kohe ka viiruslikult paljunema ja on tänaseks muutunud pigem reeglaks, noorte Londoni kunstpagarite leivabumbriks. Lustlik ja värviline rändteater on vallutanud olulisemad galeriid, brittide lipukandjal Damien Hirstil on lootust saada esimeseks miljardärist kunstnikuks. Trendilaine hari on terav, kuid kui see sind pikalt kannab, siis on ka panused hiiglaslikud. Paralleelselt

näituste ja aktsioonidega toimub brändi (s.t nime) konverteerimine ka pädevamatesse käibevahenditesse kui vaid publiku imetus ja kriitikut kiidukoor. Sarah Maple'i kodulehel näiteks on ka sektsioon SHOP, mille alt on võimalik soetada postreid ja T-särke. Paralleel popmuusikatöötusega on igati asjakohane.

Mingil pea äraspidisel kombel meenus mulle noore briti staariga samaaegselt Hobusepeas esitletav Tõnis Kenkmaa ja Mariliis Oksaare graafikanäitus: samuti minimaalsete vahenditega saavutatud pändikas ping (à la Priit Pärna

„sajab-kaheajab”). Seintel on tihedas ravis mustvalged plakatid – selge kujundi ja slogan'liku pealkirjaga. Need tööd muudab kordaminevaks just mingi nihe, kohati dadaistlik paradoksaalsus. Mulle tundub, et neid pilte võiks koorida edasi ka pärast esmase ahaa-efekti läbielamist. Kusjuures vägagi märgiline oli kohata galerii ees üht üsna äraseletatud näoga tüüpi, kes oli näitusest vaimustuses. Olgu öeldud, et ta tegutses reklaami ja filmi vallas, on läbi imunud popkultuurist – jah, see näitus kõnetabki sarnaselt Maple'iga ka laiemaid inimhulki. Teravmeelsus ei tunne keelebarjääre. Iseasi, kas galerii on sellise loominguga jaoks parim koht – sihtgruppi arvestades võiks need levida plankudel, flaiertel, blogides, sotsiaalmeedias. Maple seda nõnda muidugi ka levitab, näiteks tabloide ära kasutades.

Mulle tundub mõnikord, et eesti kunstnik kardab lihtsust ja liiga selget kommunikatiivsust. Keerukus on omaette kvaliteedina au sees, isegi kui see on vaid pettemanööver sisutuse varjamiseks. Kas kunstnikul peaks olema oma selge sõnumi pärast piinlik? Kas kõik vahendid on oma sõnumi edastamiseks lubatud? ●

Näitused

Tõnis Kenkmaa ja Mariliis Oksaare ühisnäitus „Olematuse ettekuulutus” on Hobusepea galeriis avatud **18. veebruarini**. **Sarah Maple'i** näitus on Linnagaleriis avatud **24. veebruarini**.

Naine võidab prohvet Muhamedi kurja väe

Arvustus

Andres Laasik
toimetaja

**Lugu sellest, kuidas
ameeriklased õiendasid
arved esiterroristiga,
jookseb kinodes ühe
naise visa võitluse loona.**

Mängufilm „00.30” on Hollywoodi lugu spioonimaailmast, tehtud sedapuhku võrdlemisi ausal moel, tähtede-triipude patriotismiga üle võrtsitamatana. Tänapäeval ei maksa isegi dokumentaalfilmi tõe pähe võtta ja „00.30” on sulaselge lavastatud põnevus-

lugu. Aga mingisuguse enam-vähem adekvaatse ettekujutuse, kuidas USA salateenistused tegid otsa peale al-Qaida juhile Usamah ibn Ladinile, peaks uus teos andma.

Tegu ei ole klassikalise kahevõitlusfilmiga: habemik araablane filmist enamasti puudub. Ta vilksatab korraks stseenides, kus rünnakrühm Pakistanis asuvas majas Allahi ustavaid sulaseid notib. Film on suuresti soolosõu. Siin on üks peategelane, luure kesk-agentuuri õbluke punapea agent Maya, keda mängib Jessica Chastain. Tema ongi see, kes leiab Abu Ahmedit nimelise tüübi kui nõela heinakuhjast ning tänu sellele jäljele avastab superterroristi asukoha.

Pilt, dialoog ja näitlejatööd on kvaliteetsed, kunstitööde on teoses küllaga. Teost „00.30” on võrreldud Spielbergi „Müncheniga” ja teatud sarnasus siin on. Mõlemas on lugu jõustruktuuridest, kes tegelevad kättemaksuga. „München” on seejuures moraali seisukohalt tugevama sõnumiga, siin on tõsiselt lahti mängitud teema kättemaksjatest, kel kaob seadust ja õiglust jalge alla tallates endil pind jalge alt. „00.30” lavastaja Kathryn Bigelow USA luurajate moraalselt palet suure kahtluse alla ei sea.

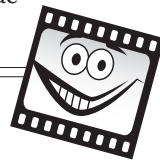
Kui heita kõrvale kurikaelte jahtimise teema, on „00.30” tõmmis hoopis filmist „Erin Brockovich”. Mõlemad on

Spiooniprillidega agent Maya (Jessica Chastain) ohtlikus Lähis-Idas

Kaader filmist

jutustus punapäisest karjäärinaiisest, kes jõuab tänu oma visadusele tippu. Mõlemad võidavad oma nutikusega kurja masinavärgi. Sellist nais-ideaali paistab praegu vaja olevat. ●

„00.30”

mängufilm

Lavastaja: Kathryn Bigelow
Osades: Jessica Chastain, Jason Clarke, Jennifer Ehle, Kyle Chandler, James Gandolfini

5 Oscari nominent: parim film, naispeaosa (Jessica Chastain), originaalsenaarium, montaaž ja helimontaaž

Kinodes alates 8. veebruarist

HOLLANDI REKORD

6341 punkti kogus Hollandi mitmevõistleja Eelco Sintnicolaas uueks rahvusrekordiks. Ühtlasi tõusis Sintnicolaas maailma hooaja edetabeli liidriks. **Delfi**

NIGEEERIA TULI JALGPALLIS AAFRIKA MEISTRIKS

Aafrika meistriks jalgpallis tuli Nigeeria, kes alistas finaalis Burkina Faso 1 : 0. Nigeeria võiduvärava eest hoolitses Sunday Mba (pildil). Ühtlasi sai Nigeeria treenerist Stephen Keshist esime-

ne mees, kes on selle tiitli võitnud nii mängija kui ka juhendajana. Pronksmedali võitis Mali jalgpallikoondis, kes alistas kolmanda koha kohtumises Ghana 3 : 1. **EPL**

NADAL KAOTAS

Pärast seitsmekuulist vigastuspausi väljakule naasnud Rafael Nadal (Hispaania) kaotas Tšiili tennisemeistrivõistluste finaalis argentiinlasele Horacio Zeballole 6 : 7, 7 : 6, 6 : 4. **EPL**

LÄTI HOKI OLÜMPIAL

2014. aasta Sotši olümpia jäähokiturniirile tagasid viimastena pääsu Läti, Austria ja Sloveenia meeskonnad. Lätlased mängivad Sotšis ühes alagrupis Tšehhi, Rootsi ja Šveitsiga. **Delfi**

Nikolai Novosjolov: amatöörina jätkates võin olümpiakullast suu kindlasti puhtaks pühkida

Kuus kuud tagasi Londoni olümpial sportlaskarjääri valusaima pettumuse üle elanud epeevehkleja Nikolai Novosjolov on sättinud sihiku Rio de Janeirole. 32-aastase eksmaailmameistri elu unistus on endiselt olümpiakuld. Eeloleval nädalavahetusel Heidenheimi MK-etapil võistlev Novosjolov räägib intervjuus Eesti Päevalehele Londoni pettumusest, rahastamisest, meeskonnast ja eesmärkidest.

Intervjuu

Ivar Jurtšenko
spordiajakirjanik

●● **Nikolai, oled sa nüüdseks Londoni olümpia kõrbemisest üle saanud või on seda katastroofi võimatu unustada?**

Nii ja naa. Kui teha meelest töö ühe asja nimel ja see lõpeb 11 torkega ning vähem kui üheksa minutiga, on see väga valus. Lühikese ajaga sellest üle ei saa. Olen pikalt analüüsinud, miks nii juhtus ja kus olid võimalikud vead. Loodan, et järgmisel korral sellist prohakat lihtsalt ei saa juhtuda.

●● **Mis siis Londonis ikkagi viltu läks?**

Olin tühjaks pigistatud, nii vaimselt kui ka füüsiliselt. See juhtus ootamatult, üleöö. Kaks päeva enne võistlust olin purakat täis, käisin mööda olümpiaküla ja pakatasin energiast. Laske mind vaid rajale! Kui mul on selline fiiling sees, läheb tavaliselt hästi. Nagu näiteks mullu Tallinna Mõõgal, kui istusin hommikul autosse, hakkasin võistluspaika sõitma ja adrenaliini möllas. Lõpuks võitsingi.

Üks päev enne olümpia-võistlust aga ärkasin ja tundsin end imelikult. Eks närvid mäng oli kõva ja see

võis jälje jätta. Järsku ägestus mul roietevahelise lihase põletik. Mind teibiti kõvasti. Aga üldjoontes see ei seganud, sest rajale minnes ei mõtle vigastustele, valu muutub kõrvaliseks. Kui võistlus oli läbi, võtsin maski peast, liikusin pressiruumi ja ühtäkki enam midagi ei valutanud. Psühholoogiline pingeline oli olümpia eel nii suur, et löi närvivaluna välja. Ei osanud õigel ajal pidurit tõmmata.

Euroopa meistrivõistluste ja olümpia-võistluste vahele jäi vähem kui poolteist kuud. Mul oli plaanis aeg maha võtta ja nädalaks soojale maale sõita: patareisid laadima, jooksutrenni tegema ja end tavamiljööst välja lülitama. Mitmel põhjusel, kaasa arvatud finantsilistel, jäi minemata. Oli valida, kas teen nädalase laadimislaagri või ettevalmistuslaagri, mõlemaks raha ei jätkunud.

●● **Kas tõesti poleks vehklemissliit või Eesti olümpiakomitee (EOK) lisatoetuse küsimisel aidanud? Sind kui värsket EM-hõbedat, maailma edetabeli esinumbrit ja Eesti üht suurimat medalilootust Londonis.**

Ma ei oska seda öelda, sest ma pole raha küsimas käinud. Enn Eichelmanni abiga saime ühelt suurettevõtjalt olümpia eel lisaraha, sest ka ettevalmistuslaagri summast jäi pisut puudu. Tagantjärele mõeldes oleks pidanud küll vehklemissliidult või EOK-lt lisatoetust küsima. Kuid enda jaoks on alati kõige raskem küsida. Pean teistele selgeks tegema, miks ma olen toetust väärt, aga mulle ei meeldi end upitada. Teiste abistamiseks küsida on hoopis teine tera, siis võin põhjendada ja upitada seda inimest küll ja veel.

●● **Kas sul on ka mingi taustajõudude tiim või teed kõike üksikuritajana?**

Pisike meeskond

on: mul on sparringupartner Marno Allika, massöör-määndžer Enn Eichelmann, veel aitab Tõnu Nurk, kes käib vehklemissaalis vajaduse korral abiks.

Koostöö Ennuga algas aasta enne olümpiat. Kõigepealt tutvus Ennuga Marno ja seda tänu koduloomadele – neil on nimelt sama tõugu koerad. Siis selgus, et Enn teeb massaaži. Hakkasime massaažis käima ja ükskord ta jutu sees mainis, et peaks mõtlema taustajõududele, kes sponsoritega tegeleks. Ta lisas, et kui me vastu pole, võib ta sellega tegeleda. Loomulikult polnud meil midagi selle vastu. Minu meelest on ta meid aidanud päris kenasti.

●● **Isiklikku treenerit sul ei ole? Praegu ei ole, eelmisel hooajal aitas mind Igor Tšikinjev. Praegu on ta vaba mees, saaks mind veelgi rohkem aidata, kuid mul pole temaga koostööks piisavalt finantse. Detsembris lõpetas tal leping Rootsi vehklemissliiduga. Meie alaliit kaalub päris tõsiselt ja püüab leida vahendeid, et teda Eestisse tuua, meeste koondise peatreeneriks. Vahel siiski konsulteerin Tšikinjeviga mõningaid asju telefoni teel.**

●● **Kui edukalt on võimalik EOK-lt saadava töötasu ja olümpia ettevalmistuse toetusrahaga sporti teha? Kui suur on sinu aastane eelarve?**

Ei saa kaugeltki öelda, et olümpia ettevalmistuse toetusraha on pisku, aga see on tunduvalt väiksem kui Londoni-aastal. Teadupärast on see progresseeruv rahasumma, mis olümpia lähenedes üha kasvab (mullu said suveolümpia A-kategooria sportlased toetust 2667 eurot kuus ja praegu 1067 eurot kuus – toim).

Kui vaadata eelmise aasta tulemusi ja eelarvet, siis miinimum, mis eelarve võiks olla, on 30 000 eurot. Vastasel juhul ei saa tiiptasemel konkureerida.

Mullu võtsin oma rahadega võistlustele kaasa Marno Allika. Mul on vaja konkurent-

Meie edukaim vehkleja Nikolai Novosjolov pakatab soovist teha kõvasti tööd, et heidelda medalite eest Rio de Janeiro olümpial, ent rahapuudusel pole tal praegu isegi isiklikku treenerit.

KONTAVEIT TÕUSIS EDETELIS VÕIMSALT

Anett Kontaveit tõusis nais-tennise maailma edetabelis karjääri kõrgeimale, 351. kohale. Kaia Kanepi säilitas 42. positsiooni. Maailma esireketina jätkab valgevenelanna Viktoria

Azarenka. Meeste edetabelis langes Jürgen Zopp 120. positsioonile, Vladimir Ivanov tõusis ühe koha võrra 454-ndaks. Esireket on jätkuvalt Novak Djokovic (Serbia). **Delfi**

SANDER POST FLORASSE

Kahel viimasel hooajal Norra jalgpalliklubi Aalesunds FK ridadesse kuulunud Sander Post kirjutas alla lepingu FC Floraga. Post on Eesti koondise eest mänginud 10 korda. **Delfi**

SAMUEL ETO'O KARDAB ATENTAATI

Jalgpallur Samuel Eto'o väidab, et on saanud oma riigi jalgpalliringkondadest tapmisähvardusi pärast seda, kui ta süüdistas Kameruni jalgpalliliitu korruptsioonis. „Kui olen koondi-

se juures, on minuga kogu aeg mu isiklikud turvamehed. Mängus on suured rahad ja sellega on seotud palju tähtsaid inimesi, seega on vaja mind iga hinna eest vaigistada,” rääkis ta. **Delfi**

Londoni olümpia oli Novosjolovile suur pettumus.

Fotod: Arno Mikkor (EPL-i arhiiv), Tairo Lutter (Öhtuleht)

sivõimelist sparringupartnerit. See tähendab, et ma ei saa teda kasutada ainult Eestis, vaid ta peab ka välismaal käima ja teistega vehklema. Välislaagreid oli mullu palju, aga puudu jäi taastumisvõimalustest. Sellise koormusega võib kesta aasta, maksimaalselt poolteist ja siis on kõik – organism väsib ära. Taastumise osa peaks eelarvele veel juurde tulema. Eelmisel aastal puudusid mul praktiliselt ka treenerikulud, välja arvatud olümpiamängud, kus ma pidin Tšikinjovile pisut maksma. Seega, ideaalis võiks rääkida 50 000 kuni 60 000 euro suurusest aastaeelarvest.

●● Ma saan aru, et pelgalt EOK toetusega on raske teha sporti

kui professionaal?

Sporti saab teha küll, aga küsimus on, mis tasemel. Kui ma hoiaks end lihtsalt vormis, siis sellest toetusest piisaks. Kui räägime arenemisest ja edasijõudmisest, on see hoopis midagi muud.

Maailma edetabelis kõrge koha hoidmine on üks asi, aga see ei taga veel medalit. Selle võitmiseks peaks EOK toetus ja minu tiimi kogueelarve olema suurem kui 30 000 eurot. Praegu olen täisproff ja tegelen ainult spordiga, treenin kaks korda päevas. Nii on võimalik seada kõrgeid sihte. Amatöörina jätkates võin olümpiakullast suu puhtaks pühkida.

●● Kas selleks hooajaks on sul toetajad ja rahaline ka-

te olemas?

Rahalisi suurtoetajaid praegu pole. Küll on meil näiteks kokulepped Viimsi SPA-ga, kus saame tasuta treenida, ning Saku Õlletehasega, kes varustab meid spordijoogi ja veega. Endine vehklemisliidu president Tõnis Kaasik tegi ka väikese rahasüsti. Üldiselt oleme olukorras, et kui on vähegi võimalik kokku hoida, siis nii ka teeme.

●● Kuidas sa oled rahul sel aastal peetud kahe MK reitinguvõistluse, Doha kolmanda ja Legnano üheksanda kohaga?

Ei ole rahul. Mõlemal etapil andsin võidetava matši käest. Dohas oma lolluse ja kohtuniku tõttu. Tegin puhta tõe ja kohtunik luges selle ära. Ei oodanud, et vastane protestiga reageerib. Kohtunikud pole sealkandis just kõige pädevamad ja ta muutiski välise surve peale oma otsust. Vehklemises kehtib aga reegel, et kui kohtunik protesti rahuldab, siis vastuprotesti esitada ei saa. Kui tõe oleks jõusse jäänud, olnuks mul poolfinaalis Anton Avdejevi ees turvalisem edumaa. Itaalias kaotas kaheksandikfinaalis mitte nõrgale, aga eakale vehklejale Iván Trevejole (41-aastane – toim).

●● Varustuses on sul kõik olemas, sellega muresid ei ole?

Relva terad tekitavad kõige suuremat peavalu. Need on vahendid, milleta ei saa vehklemist teha. Ja neid kulub. Kvaliteetsemate terade maksumus jääb suurusjärku 100–150 eurot. Tera võib kesta heal juhul kaks-kolm kuud, halvimal juhul nädala. Olen jõuline vehkleja ja terad kipuvad kiirelt väsima. Umbes paarkümmend tera aastas kulub ära.

●● Kas sul kaugem siht on paigas? Jätkad Rio de Janeiro olümpiani?

Rio olümpiani tahan kindlasti jätkata. Tulemuse ja tunde-

ga, mis tuli Londonist, ma ei soovi lõpetada. Mõte on harjutada 2016. aasta olümpiani täisprofina, aga kui finantseerimine lõpeb, ei saa muidugi garantiid anda. Pere vajab toetust. Loomulikult teen kõik, et õnnestuks profina jätkata. Ise tahan, hirmsasti tahan. Olümpiakulla võitmine on elu unistus. Olen maksimalist ja tahan teha sporti vaid suurte eesmärkide nimel. ●

Vormi timmimine käib tänavugi tiitlivõistlusteks

Tänavust nimetab Nikolai Novosjolov täiesti tavaliseks aastaks, kus rõhk on tiitlivõistlustel – esmalt EM ja siis MM.

„Plaanis on kaasa teha pea kõik MK-etapid, et kõrget reitingukohta hoida. Aga vormi timmimine käib puhtalt tiitlivõistlusteks. Kui ma ei teeks MK-d kaasa, langeksin reitingus tahapoole ja kukuksin suure tõenäosusega 16 hulgast välja. See teeks MK-del võistlemise keerulisemaks, sest sel juhul tuleks alustada kvalifikatsioonist,” selgitas Novosjolov, kes sel aastal peab kindlasti korra lendama ka Kanadasse Vancouverisse. Eelmisel aastal peeti Challenge Bernadotte Stockholmis, mille Novosjolov võitis. Sel aastal loobusid rootslased korraldamisest ja etapi võttis üle Vancouver.

Täna Delfi Spordis: Suur mäng - kuidas valmistuvad ManU ja Real Meistrite liiga duelliks?

Marko Kilp: järgmisel aastal tuleb pässidele koht kätte näidata

Suusasprinter Marko Kilbi

Val di Fiemme MM-i

koondisest väljajätmine

pani Facebooki kihama.

Pärt Talimaa

part.talimaa@epl.ee

Marko Kilp

Nädalavahetusel sai selgeks Eesti koondis, kes sõidab järgmisel neljapäeval algavale põhja suusaalade MM-ile. Koondise puhul tekitas enim arusaamatusi sprinter Marko Kilbi väljajäämine. Esiteks edestas ta laupäeval Jõulumäel toimunud Skandinaavia karikasarja etapil kõiki Val di Fiemmesse sõitjaid, lõpetades võistluse neljanda kohaga. Teiseks on 19-aastane noormees teinud väga stabiilse hooaja: peale Jõulumäe on ette näidata Östersundi Skandinaavia karikasarja etapi 16. koht ja juunioride ja U-23 vanuseklassi MM-i kuues koht.

Kaalukeeleks sai siiski, et erinevalt koondisekaaslastest ei ole Kilbil MK-sarjas osalemist ette näidata. Samamoodi ei suutnud ta kogenumaid alistada Jõulumäe ja Östersundi võistluse kvalifikatsioonis. Laiemale avalikkusele need põhjendused siiski piisavad ei olnud ja noormehe toetuseks loodi populaarses suhtluskeskonnas Facebook kommuun „Marko Kilp MM-ile”. „Kui esimest korda sellest kuulsin, siis puhkesin naerma, sest see nüüd küll selline uudis ei tohiks olla. Eks näeb siis, kui populaarne ma rahva seas olen,” lausus päevakangelane ise. Eile õhtuks oli ta igatahes saanud üle 600 toetusavalduse.

Kilp andis küll märku, et mõistab statuute, mille alusel valik langetati, ent tunneb siiski veidi pettumust. „Kui räägiti pidevalt, et lootust on, siis lõpus on ikka natukene pettumust. Aga järgmisel aastal uuesti – tuleb siis pässidele koht kätte näidata,” vaatas ta lootusrikkalt tulevikku.

Ülihea vaistuga

Sarnaselt Kilbiga on suusaliidu otsuses veidi pettunud ka tema juhendaja Margus Uiho. „Kes ei oleks? Aga seal on objektiivsed põhjused ja mis seal ikka,” ütles treener. Ühtlasi andis Uiho märku, et küllap on Kilp peagi valmis koondisekoha nimel veelgi tugevamalt võistleva. „Tegemist on andeka sprinteriga. Ta on väga kiire ja ülihea vaistuga,” kiitis Uiho.

Suusatamise kõrval on Kilp ka suur vutifänn ja tema lemmikklubiks on hollandlaste uhkus Amsterdami Ajax. „Nad ei ole suuri oste teinud, vaid on noortest mängijatest lähtuvalt mänginud,” põhjendas Kilp. Palluritestki on suusataja üks lemmikuid kauaaegne Ajaxi mängija Luis Suárez. Peale selle hoiab Kilp loomulikult põialt ka Eesti koondisele. ●

ÕHUS EESTI REKORDID!
MÄNGUS EUROOPA SISEMEISTRI-
VÕISTLUSTE KOONDISEKOHAD!

EESTI MEISTRIVÕISTLUSED KERGEJÕUSTIKUS

16.–17. veebruaril Tallinnas Lasnamäe Kergejõustikuhallis

VÕISTLUSTE ALGUS 16.02 – kl 15.00. 17.02 – kl 13.00

VAATA LISAINFOT

www.ejkl.ee

Facebook (kergejõustik)

Sissepääs kõigile TASUTA!

Tööandja säästab projektipõhise tööjõuga oma raha

Projektipõhine töö on paindlik töövorm, mis võimaldab töötada endale sobivas kohas.

Kaire Talviste
kaire.talviste@epl.ee

Paljud ettevõtjad on mõistnud, et sisseostetava projektipõhise tööjõuga on neil võimalik raha säästa. Sel moel palgatud töövõtjale pakub see aga (lisa) teenimise võimalust tal- le sobival ajal ja kohas. Projek- tipõhine töö pakub lahendust ka suurte ettevõtmiste puhul, mille tarvis koondatakse vaja- like oskustega spetsialistidest meeskond, kes töötab teatud aja ühise eesmärgi nimel ja läheb siis taas oma teed.

Tööde tegemiseks on kasu- tuse kõik juriidilised vormid – sõltuvalt töötaja või teenuse- pakkuja valmisolekust. Mõni on FIE, mõni pakub teenu- seid osaühingu alt, mõni soo- vib töövõtulepingut jne.

Uus trend

„Praegusel hetkel on näha trend, et teatud spetsialiste hoitakse järjest vähem põhi-

palgal, pigem leitakse võima- lus osta teenuseid projekti- põhises sisse. See trend soo- dustab ettevõtlust ja aitab eriti hooajalistel äridel hoi- da püsikulusid kontrolli all,” selgitab 14 aastat ettevõtjana tegutsenud Urmas Kõiv, kes on ühtlasi laia haardega pro- jektijuht.

Majanduslanguse ajal koondas Kõiv 90% tema juu- res põhipalgat olnud töötajaid ja töötab nüüd ainult projekti- de põhjal: algatab neid ja kaa- sab nende tegemisse tippspet- sialiste.

Urmas Kõivu juhitud nime- kamad projektid on olnud näi- teks Innovatsiooniaasta 2009, Kiida Teenindajat kampaania 2003–2012 jms. Nende korral- damiseks kaasas ta valdkonna tippspetsialiste. Projektipõhi- se töövormi eelistena nimetab ta võimaluse seada tegevuse- le selged eesmärgid, hoida kulud kontrolli all ja kaasata töö tegemiseks parimad inimesed. Projekti iseloomustav- vad konkreetne algus ja lõpp. Miinuseks on aga see, kui pole piisavalt projekte, pole spet- sialistidel stabiilse töökohaga sarnast kindlustunnet.

Suurprojektide tarvis tipp- meeskonna kokkupanek pole sama, mis IT-spetsialisti tee- nuse väikeettevõttesse sisse- ostmine. Projektijuhtimise eeldused on Kõivu hinnan- gul algatusvõime, planeeri- mis- ja koordineerimisoskus, suhtlemisoskus, aktiivsus, ini- siatiiv, probleemide lahenda- mise võime, tippspetsialistide võrgustiku olemasolu ja tead- mine, millist kvaliteeti üks või teine tippspetsialist on võime- line pakkuma ja mis võivad olla tippspetsialistide nõrgad kohad (suhtlemispuudulikkus, ei pea tähtaegadest kinni vms).

Spetsialistide meeskonnad

Innovatsiooniaasta meediasu- hete spetsialistiks kutsuti Tiitu Allikmäe, kes hindab saadud kogemust meeldivaks ja innus- tavaks. „Päris vahva oli kaa- sa lüüa. Projektipõhise töö erisuseks on see, et kõik pea- vad suutma mingit kompeten- si vedada ja olema selles tase- mel,” selgitab ta. Projektitöö miinustest ei oska Allikmäe esmalt kohe midagi nimetada, aga pisukese mõtlemise järel lausub: „Mul oli kahju, kui meie tore meeskond projekti-

Innovatsiooniaasta projektijuht Urmas Kõiv koondas majanduslanguse ajal 90% enda juures põhipalgat olnud töötajaid ja töötab nüüd ainult projektide põhjal.

Foto: Andres Putting

ga lõpetas. Oleks hea meelega nendega veel koos töötanud.”

Allikmäe usub, et projekti- põhisel töö on Eestis tulevik- ku, sest üles kerkib üha uusi lahendamist vajavaid problee- me, mille jaoks traditsioonili- selt töötav seltskond ei suuda pakkuda parimaid lahendusi.

Ka Urmas Kõiv näeb sellel potentsiaali, sest tänu IKT- süsteemide ja tehnika aren- gule saab järjest enam võima- likuks, et töötaja töötab talle sobivas kohas. „Kui vaada- ta teemat projektis töötavate

inimeste seisukohast, siis on projektipõhine töö paindlik töövorm, mis võimaldab kasu- tada paindlikult aega, tööta- da endale sobivas kohas ja olla tööandjaga endale sobivas

lepingulises suhtes,” kirjeldab Kõiv. Näiteks tahavad paljud (tipp)spetsialistid tööd teha kodus, Kõiv teab mitmeid IT- spetsialiste, kes töötavad soo- jemal maal. ●

JURIST VASTAB

Asendaja värbamisest

●●Linnavalitsuse allasutusse võeti töötaja tööle katseaja- ga. Samas asutuses lõppes di- rektori tööleping. Kas eespool nimetatud katseajaga töötajat saab määrata direktori koku- setäitjaks kuni direktori ameti- koha konkursi tulemuste kin- nitamiseni?

Töölepingulises suhtes ei ole sellist staatust nagu „koku- setäitja” juba rohkem kui 20 aastat.

Kahjuks ei ole teada, kas konkurssi direktori ameti- kohale nõuab seadus või on see ainult tööandja soov. Kui konkurss on seadusest tulenev nõue, võib kõne alla tulla täht- ajalise töölepingu sõlmimine uue inimesega või mõne seni- se töötaja töölepingu ajutine muutmine direktori ülesanne- te täitmiseks, kuid seda ainult poolte kokkuleppel. Katseag takistuseks ei ole.

Saada oma tööalane küsimus:

kristina.viiron@epl.ee

GlaxoSmithKline (GSK) on üks maailma suuremaid originaalravimeid tootvaid ettevõtteid, omades väga laia ning pidevalt täienevat ravimiportfelli, kus kasvab infektsiooni-, respiratoorse valdkonna, bioloogiliste ravimite ning vaktsiinide osakaal. GSK on üks Eesti farmaatsiatuuri liidritest, seda ka kliiniliste ravimiuuringute vallas.

Kui tunned, et tahaksid töötada firmas, mille eesmärgiks on tervema ja kvaliteetsema elu tagamine, siis GSK Eesti ootab oma meeskonnaga liituma

MEDITSIIINI – JA/ VÕI TEADUSNÕUSTAJAT (MEDICAL AND/OR SCIENTIFIC ADVISER)

Kelle töö sisuks on:

- erialase ja ravimipõhise teadusinfo analüüs ja kommunikatsioon arstidele sh täiendkoolituste läbiviimine
- oma eriala tooteportfelli raames firmasisene meditsiiniline ja/või teadusnõustamine ja koolitamine
- osalemine kliiniliste, epidemioloogiliste jm. uuringute planeerimisel ja läbiviimisel
- koostöö erialaseltside, asjakohaste riigi-, ravi -, ja teadusastutustega

Firmana pakume karjäärivõimalust rahvusvahelises kontsernis, väga häid töötingimusi ja konkurentsivõimelist töötasu.

Lisainfot konkursitingimuste kohta leiad www.gsk.ee („Karjäär”) või võttes meiega ühendust: helen.h.niit@gsk.com

Konkursist osavõtuks palume saata CV koos motivatsioonikirjaga e-aadressile helen.h.niit@gsk.com hiljemalt **25. veebruariks** k.a.

Oled sobiv kandidaat, kui:

- omad arsti või bioteaduste alast haridust
- omad varasemat praktilise- ja/või teadustöö kogemust, sh varasemat töökogemust ravimifirma meditsiini- või turundusosakonnas
- valdad inglise keelt väga heal tasemel (nii kõnes kui kirjas) oled väga hea suhtleja ning esineja
- talud hästi pinget

Seoses juhatuse liikmete (juhatuse esimees, ravijuht) volituste lõppemisega 30. aprill 2013, kuulutab Kuressaare Haigla Sihtasutuse nõukogu välja avaliku konkursi 2 (KAHE) JUHATUSE LIKME leidmiseks.

Konkursil kandideerimise eeltingimus on meditsi- niline kõrgharidus (arst) ning vastutusvaldkondade juhtimiseks vajalikud teadmised ja oskused (üldjuhtimine või ravitöö). Juhatuse liikmetega sõlmitakse lepingud tähtajaga 5 aastat.

Läbiviidava konkursi tingimused ja kord on Kuressaare Haigla Sihtasutuse kodulehel www.saarehaigla.ee

Lisainfo ja registreerimine:
tel 551 5141, Ebeli Pirso
info@koolituskorraldus.ee
www.koolituskorraldus.ee

EMAKEELEPÄEV 2013

14. märtsil kell 10-16 Sokos Hotel Viru konverentsikeskuses

- Kes ütleb, mis on eesti keeles õige, ja mis õigusega? Ebeli Pirso, Koolituskorralduse OÜ
- Uued sõnad eesti keeles. Õigekirjareeglite muudatused. Peeter Päll, Eesti Keele Instituut
- Eesti õigekeelsusallikad. Uus õigekeelsussõnaraamat – ÕS 2013. Mis on keeletarvitajale raske? Keelenõuande töö. Sirje Mäearu, Eesti Keele Instituut
- Ametikirja vormistamine uueneva kirjastandardi põhjal. Janne Kerdo, Tallinna Majanduskool

Soodushind 28. veebruarini (k.a) 98 eurot (koos käibemaksuga 117,60 eurot), alates 1. märtsist on hind 129 eurot (koos käibemaksuga 154,80 eurot).

4 OSCARI NOMINENT

ANNA KARENINA

JUDE LAWKEIRA KNIGHTLEY

STSENDARIST TOM STOPPARD

MS12

Saal 1	14:15(ainult P)
	16:05 (v.a. P)
Saal 2	21:20(v.a. N)
Saal 5	17:00(ainult P)
Saal 7	12:20
Saal 10	18:40(ainult N)
	21:20(ainult N)
A.Le Coq Sviit	18:45(v.a. L, P, N)
	20:00(ainult L)
	20:45(ainult P)

5 OSCARI NOMINENT

00.30

JAHT BIN LADENILE

K14

Saal 1	20:30(P)
	21:30(v.a. P, N)
Saal 6	21:30(ainult N)
Saal 7	18:15(v.a. N)
A.Le Coq Sviit	21:25(v.a. L, P, N)

BRUCE WILLIS

VISA HING: HEA PÄEV, ET SURRA

KINODES 14. VEEB RUARIST

OSCARI NOMINENT

PERE

Saal 1 3D	e.ki 11:35(P)
Saal 2 3D	vene keeles! 13:15(v.a. N)
Saal 5 2D	vene keeles! 11:45
Saal 5 3D	vene keeles! 14:25(v.a. P)
Saal 5 3D	eesti ki 14:25(ainult P)
Saal 6 3D	eesti keeles! 11:20(v.a. P)
Saal 6 2D	eesti ki 11:45(ainult P)
Saal 8 2D	eesti keeles! 12:25
Saal 9 2D	eesti ki 18:10(R, E, K)

ILUSAD OLENDID

KINODES 15. VEEB RUARIST

PERE

Saal 4 2D	vene keeles! 11:25
Saal 9 2D	eesti keeles! 12:45
HITCHCOCK	MS12
Saal 4	16:30 18:35(v.a. N)
LINCOLN	MS12
Saal 4	13:30 20:45(v.a. N)
ARGO	K12
Saal 4	18:40(ainult N)
Saal 10	18:40(v.a. N)
21:15(T, K)	
FILM 43	K14
Saal 10	16:30(R, E, K)
21:15(E, R, L, P)	
Saal 4	21:15(ainult N)
Saal 6	vene keeles! 21:35(R, L, P)
NENDE ESIMENE AASTA	K12
Saal 6	EELLINASTUS! 19:15(ainult N)
Saal 5	EELLINASTUS! 21:40(ainult N)
PARKER	K14
Saal 5	17:00(ainult E, K)
Saal 8	21:45(v.a. N)

Coca-Cola PLAZA

www.forumcinemas.eemobile.forumcinemas.ee

INFO TELEFONILT 1182

ÖNNETERAAPIA	K12
Saal 5	17:00(R, L, T, N)
PILET VEGASESSE	K12
Saal 6	14:30
Saal 5	19:35 21:40(v.a. N)
ARMASTUS	MS12
Saal 6	16:35(L, P, T, N)
ILMVÕIMATU	MS12
Saal 6	16:35(R, E, K)
VIIMANE VÕITLUS	K12
Saal 6	19:15(v.a. N)
ARMASTUSE ÕPPETUNNID	K14
Saal 8	15:20 17:25 19:30
Saal 6	21:35(ainult E, T, K)
Pii ELU	MS12
Saal 7 3D	15:00(v.a. N)
Saal 9 2D	18:10(L, P, T, N)
HÜLJATUD	MS12
Saal 9	14:45 20:50
KÄÄBIK	MS6
Saal 10 2D	12:55
METSIKU LÕUNAMAA ASUKAD	MS12
Saal 10	16:30(L, P, T, N)

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklike pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS

KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS

MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Väärikad kinohommikud

Armastus

Filmi juhatab sisse Adolf Käis.

Iga 5. seans TASUTA!

11:00

KOKOKO

MEIE ELU IGAVENE KOMOODIA

ALATES 1. VEEB RUARIST

13:55 18:45

ANNA KARENINA

16:00 20:15

Väärikad kinohommikud: Armastus	11:00	Anna Karenina	16:00 20:15
Jaht	13:45	Karikakramäng II	18:30
Kokoko	13:55 18:45	Armastus	20:35

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO SÕPRUS

EUROPA CINEMAS

MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1955

ARMASTUS

JEAN-LOUIS TRINTIGNANT ISABELLE HUPPERT EMMANUELLE RIVA

AMOUR

TUNNETE PROOV ELU HÄMARIKUL

MICHAEL HANEKE

FILM

28.01

18:00

Karikakramäng II	16:30
Armastus	18:00
Armastuse õppetunnid	20:30

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

BRUCE WILLIS

VISA HING: HEA PÄEV, ET SURRA

KINODES 14. VEEB RUARIST

www.diehardmovie.com

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

13. veebruar kell 18.00

SÕNA JÕUD

Kust, kuidas ja kui palju sõna jõuab? MIKK SARV jagab põnevaid taipamisi meie keelest ja sõnadest, mis kogutud äsjailmunud raamatusse "Sõna jõud".

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412

Pilet 2 eurot, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1 euro

MARE UUEDA

Õnne sünnipäevaks!

Eesti Päevaleht

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutus.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

Maaleht EESTI EKSPRESS

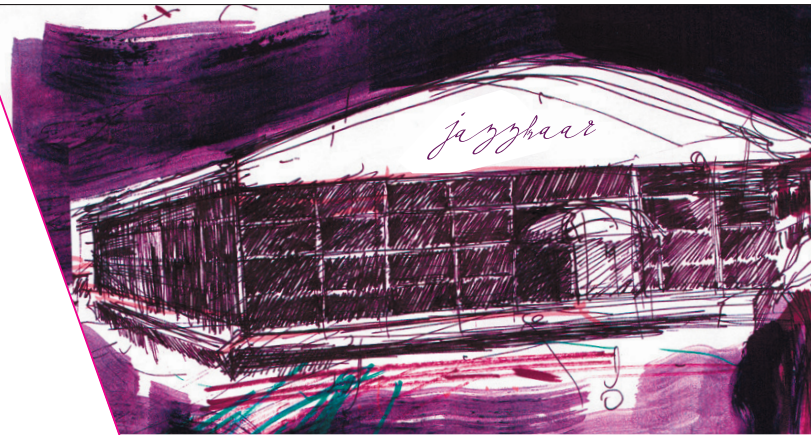
kuulutused.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutused.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

Danske Bank

New Standards

19.-28.04.2013

19. aprill Merepaviljon

ZARA MCFARLANE

(Suurbritannia)

Vaimustav Merepaviljon

Piletid müügil!

ERGO

Eesti Päevaleht

TALLINNA SADAM
Heade sõnumite sadamwww.jazzkaar.ee

Laen

Laen kinnisvara tagatisel.

ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29
Tln. 648 6083 www.aolaenu.ee.
Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Müük

Meie kliendid on arukad ettevõtjad, kes ei kuluta raha edevusele vaid oma tegevusele! Kasutatud kontori ja poe sisetust. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 Kauplusladu APUNEKS OÜ

Müüa lõhutud küttepuid, 509 2933

Müüa soodsa hinnaga talusealiha. Info tel 505 9151, 5354 3002

Küttepuid, brikett. Tel 523 8852

Teenused

KAARDID ENNUSTAVAD

Tel 900 1727 24 h, h 1,09 €/min
www.ennustus.ee

Õmblusmasinate remont, väljakutsed tel 656 6063, 551 6633, Rosmann.

Tervis

Parapsühholoog Ž. Stepanjan aitab alkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekaalulisuse, radikuliidi ja stressi puhul. Konsultatsioon. Tel 5858 8910.

Teated

Politsei- ja Piirivalveameti Lääne prefektuuri Paide politseijaoskond teeb kindlaks leitud sileraudse püssi Toz kal 16 nr 45527 omanikku. Relva omanikul või valdajal pöörduda kuu kuu jooksul kuulutuse ilmumise päevast PPA Lääne prefektuuri Paide politseijaoskonda: Paide Tallinna 12 tel 384 9933.

Mälestame
ja avaldame kaastunnet
omastele

MARGIT TASMUTH

kaotuse puhul

Südamlik kaastunne
Dr Adik Levinile perega
kalli

POJA

kaotuse puhul
Role OÜ kollektiiv

Sügav kaastunne
Renate Augile

ISA

surma puhul

Töökaaslased Riigiarhiivist

Avaldame sügavat kaastunnet
Marko Küttle
ja tema lähedastele

ISA

kaotuse puhul

AS Ecomatic töökaaslased

Südamlik kaastunne
Aleksandr Skobelevile

EMA

kaotuse puhul
Töökaaslased Filter Asist

Mälestame

HEIKI ÕEPAT

ja avaldame kaastunnet
lähedastele

Klassikaaslased
ja klassijuhataja Turbast

Sügav kaastunne
armsale Liiale isa

ERHARD NIGLAS

surma puhul
kolleegid Regionaalhaigla ORL osakonnast

Südamlik kaastunne
Virgo Olmetileile isa

HARALD OLMET

surma puhul
Töökaaslased AS SAMIst

Sügav kaastunne
Reelikale perega
ema

ÕIE KULLERKUPU

kaotuse puhul

Koolikaaslased Piret, Killu, Maarja ja Sigrid

Pärnu Vesi

AS Pärnu Vesi kuulutab välja avaliku konkursi
Piiri tänava (Allika tn kuni Rohu tn) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni projekteerimis–ehitustööd.

Pakkumise dokumendid huvitatud isikutele on kättesaadavad riigihangete registrist (riigihange 140296).
Pakkumise esitamise koht on AS Pärnu Vesi, Vingi tn 13, 80010 Pärnu.

Pakkumise esitamise tähtaeg on 21.02.2013 kell 11:00.
Lisainfo telefonil 445 5668 või 445 5656; <http://www.pvesi.ee>.

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers
kutsub metsaomanikke
läbi rääkima metsas
planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust.
Pakkuda võib lageraieid
harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava
lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuid
müük, tellimine: tel 600 5323

tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

EESTI METSAMAAKLER-ostame

**METSAKINNISTUID
JA RAIETÕIGUST**
www.metsamaakler.ee

andres@metsamaakler.ee
7446655, 5285038

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutused.lehed.ee

Reakuulutusi saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

RAKVERE TEATER

TALLINNAS ja HÄRJUMAAL

VEEBRUAR

E, 18. 19.00 **MERESÖITJA**
Eesti Draamateater
TALLINNA ESIETENDUS

MÄRTS

R, 1. 19.00 **MERESÖITJA**
Rae kultuurikeskus
R, 8. 19.00 **TUULTE PÖÖRIS**
Viimsi huvikeskus
VIIMASEID KORDI

R, 15. 19.00 **ARMASTUS TÖÖPOSTIL**
Aruküla rahvamaja

E, 18. 19.00 **JANE EYRE**
Vene Teatri suur saal

19.00 **OSCAR JA ROOSAMAMMA:
KIRJAD JUMALALE**
Vene Teatri väike saal

K, 20. 12.00 **MUUMITROLL JA SABATÄHT**
Salme kultuurikeskus

19.00 **ARMASTUS TÖÖPOSTIL**
Salme kultuurikeskus

APRILL

E, 22. 19.00 **8 ARMASTAVAT NAIST**
Keila kultuurikeskus
HÄRJUMAA ESIETENDUS

E, 29. 19.00 **SUVI JA SUITS**
Vene Teatri suur saal
TALLINNA ESIETENDUS

19.00 **OSCAR JA ROOSAMAMMA:
KIRJAD JUMALALE**
Vene Teatri väike saal

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

Maaile nähtamatud
pisarad
18., 19. veebruaril 19.00
16., 17. aprillil 19.00

Eesti filmi laulud
22., 23. aprillil 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

TELEVISION

ETV

06.55 Terevisioon
08.55 Draamasari Holby City haigla:
 Pillid ja prallid (Inglise 2002)
09.55 Terevisioon*
11.55 Prillitoos*
12.55 Suusaajakiri*
13.25 Meie inimesed: Ameriico*

13.50 Osoon*

14.20 Väilsilm*

14.55 Väilsilma dökk Vaira Vike-Freiberga. Kolm päikest (Trejadas saules, Läti 2008)*

15.55 Minusule (Prantsuse 2011)

16.00 Draamasari Holby City haigla: Pillid ja prallid (Inglise 2002)*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Draamasari Õnne 13 (Eesti 2006)

17.40 Draamasari Südamesi: Teise nahas (Inglise 2008)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

20.00 Vabariigi kodanikud

21.05 Aktuaalne kaamera. Ilm

21.30 Sport

21.40 OP!

22.10 Draamasari Vaalasaarte Maria: Tunnel (Hvaler, Norra 2008)

23.00 Hakkab jälle pihta: Tuleb muuta elu*

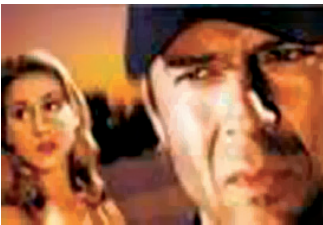
23.30 Draamasari Südamesi: Teise nahas (Inglise 2008)*

00.15 Ringvaade*

01.26 ERR-i uudised

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 439
06.45 Joonissari Lucky Luk'ei seiklused: Liki-Liki
07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Korraaks kuningas
07.35 Joonissari Sylvesteri ja Tweety seiklused: Saak. Joodeldamine
08.00 Reporter*
09.00 Roosa teemant*, 47
10.00 Keelatud vili*, 60
11.00 Kodu ja võõrsil*, 5430
11.30 Miks me annetame?*
12.25 Sõber koer*
12.55 Kuldvillak*: Ajakirjanike-eri
13.30 Doktor Oz: Vähivastane dieet
14.30 Komissar Rex: Luuser
15.30 Punased roosid, 440
16.30 Keelatud vili, 61
17.30 Roosa teemant, 48
18.30 Kodu ja võõrsil, 5431
19.00 Reporter
20.00 Krimi
20.30 Alcatraz: Clarence Montgomery
21.30 Kriminaalne Venemaa: Vaga vesi
22.05 Mängufilm Löögiulatuse (Striking Distance, USA 1993)

00.10 Chuck: Chuck vs. valenimi
01.05 Merepatrull: Klaasist süda
01.50 Mängufilm Red – Eriti ohtlikud
 agendid* (Red, USA 2010)
03.40 Reporter*
04.30 Mängufilm Brüno* (Brüno, USA
 2009)

TV3

06.15 Multifilm Redakai
06.40 Multifilm Winxid
07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kant-
püks: Käsna Kalle
07.30 Multifilm Redakai*
07.55 Kaunis Lola, 111*
08.55 Kirgedetorm, 1566*
09.55 Vaprad jailusad, 6406*
10.20 Elu keset linna*
10.50 TopShop
11.05 Öhtusöök viiele 5, 16:
11.35 Monk 2, 9: Hr Monk ja kaheteist-
kümnes mees
12.30 Kolmedok: Minu mees peksab
mind*
13.30 CSI kriminalistid 12, 22
14.30 Vaprad jailusad, 6407
15.00 Lena, mu elu armastus, 30
16.00 Kaunis Lola, 112
17.00 Kirgedetorm, 1567
18.00 Kätemaksukontor 2, 5: Mees,
kes tahtis naisele kasukat
19.00 Seitsmesed uudised
19.30 Öhtusöök viiele 5, 17: *Second
hand* inaised
20.00 Kaua võib!
20.30 Suletud uste taga 2, 3: Eksvang
terroriseerib peret
21.25 Dr House 8, 10: Pögenikud
22.25 KINO3: Mängufilm Kangelas-
tegu (Act Of Valor) USA 2012
märul
00.30 NCIS kriminalistid 6, 13: Haava-
tud lind
01.25 Seadusesilm Steven Seagal 2, 3:
Risttuli
01.55 Kuldsuu Ted 2, 11
02.25 Kaua võib!*
02.55 Stop! *
03.25 Seitsmesed uudised
03.55 Suletud uste taga 2, 3: Eksvang
terroriseerib peret*
04.40 Öhtusöök viiele 5, 17
05.05 Seitsmesed uudised
05.30 Lena, mu elu armastus, 30*

HOROSKOOP

JÄÄR Sobilik päev fantaseerimiseks ja loominguliseks tööks, ebasoodne ostuks-müügiks. Öhtul võib sind tabada mingi müstiline meeleolu, mis annab su tegudele sootuks uue suuna.

SÕNN Päev sobib suurepäraselt igasuguseks meeskonnatöök – sinu ja teiste vahel on piisavalt loovust, millest sünnib vajalik sünergia.

KAKSIKUD Sinu suhe kohustus-
tega on keeruline – lööd oma
kohustustele käega ja üritad leida
hoopis mõnusat äraolemist.

VÄHK Aeg on huvitava ja vaheldusrikka mõjuga. Puutud kokku värvikate ja omapäraste tegelastega, kes suudavad sinusse süstida uut entusiasmi.

LÕVI Suhteliselt hea päev ostmiseks ja müümiseks ning samuti vanadele asjadele uue sisu andmiseks.

NEITSI Neil päevil alustatud koostöö, suhe või lihtsalt ühine ettevõtmine on tulevikus ääretult tähtis. See toob kaasa ka konkurentsi ja võitlusmomenti.

KAALUD Edeneb fantaasiat
nõudev loominguline töö. Kainet
analüüsi vajavad ettevõtmised on
praegu üsna ebasoodsas seisus.

SKORPION Tajud endas uut energialainet. Seega oled valmis ette võtma rohkem kui tavaliselt. Sinus on tunda positiivset võitlusvaimu.

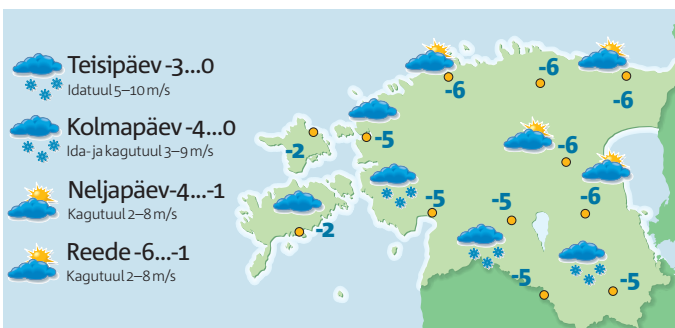
AMBUR Kui oled vaimse töö tegija, siis kindlasti peaksid end töö vaheajal füüsiliselt liigutama. Liikluses ole ettevaatlik, kuna võid teha kogemata mõne vale liigutuse.

KALJUKITS Kuna suudad ühendada loovuse ja süsteemsuse, saavutad oma töös uusi loomingu- lisi lahendusi. Töö ja lõbu võivad korra seguneda ja see paneb sind igapäevasele rutiinile värs- kema pilguga vaatama.

VEEVALAJA Sinus võib ellu ärgata sisemine boheemlane. Seega pole sa üldse asjalikul lainel – parema meelega hulguksid hoopis öises linnavalguses.

KALAD Kõik, mida sa teed, teed endale. Seega tee ka ebaseemilist asju just sellise filosoofilise suhtumisega.

ILM

RISTSÕNA

[illegible]

ERKKI KÖLU PÄEVAANEKDOODID

●● Selveri lastetoitude osakonnas käib edasi-tagasi nõutu näoga noorem mees, umbes neljakuine imik kätel, ja pomiseb tasa: „Miskipärast ei võta su emme telefoni. Aga kas sa siis ühtki purki tõesti ära ei tunne, et mida sa sööd?”

● Kohtuvad kaks sõpra: Miks sa nii kurb oled?“ „Registreerisin end ühele rahvusvahelisele tutvumissaidile. Nägin kuulutust: „Julia, 27 aastat vana, 90-60-90, blondiin, materiaalselt kindlustatud, London Suurbritannia“. Ma kirjutasin talle ja tema vastas. Me tutvusime, ma meeldisin talle ja nüüd ta sõitis

külla” „See on ju lahe! Mis sulle siis ei meeldi?” „No kes võis teada, et ta oma mõõdud tollides andis?!”

● Mees naisele: „Sa ei eruta mind enam.“ „Aga minu seksuaalsed tunded pole muutunud,“ vastab naine. „Noh, aga mina olen ju – kotkas!“ „Ei, asi pole selles. Sina pole mind mind lihtsalt kunagi erutanud.“

● Sõbrad omavahel: „Ma näen, et su auto seisab kogu aeg maja ees. Miks sa kunagi ei sõida, katki on võit?“ „Ei ole. Saad aru, ma parkisin ta nii hea kohta peale, et kardan nüüd ära sõita – keegi võtab kindla peale kohe koha ära.“

SUDOKU Pappocom

Lahendused ja vihjed:
www.sudoku.com

	7		3		5		2	
		9	2	4	1	7		
5								6
1	2	3				5	7	8
7								2
		2	4	3	7	1		
	1		6		2		9	

SUDOKU reeglid

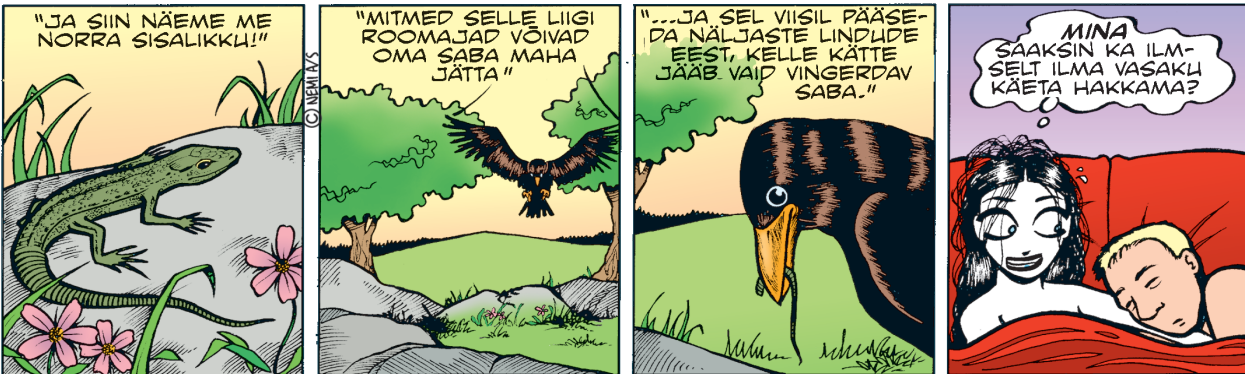
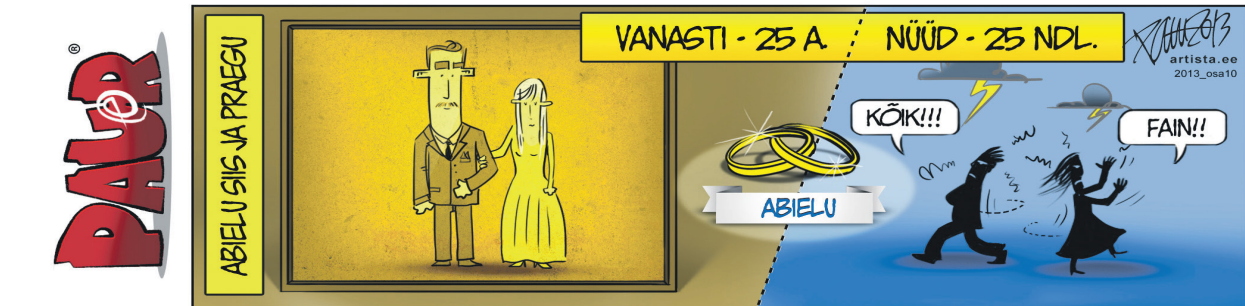
● Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas 9 veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

9	5	3	2	6	7	4	8	1
8	2	7	4	9	1	3	5	6
1	4	6	5	8	3	2	7	9
4	6	2	1	7	5	9	3	8
5	7	8	3	4	9	6	1	2
3	9	1	6	2	8	7	4	5
6	1	5	9	3	4	8	2	7
7	3	9	8	1	2	5	6	4
2	8	4	7	5	6	1	9	3

Sudoku EPL-i veebiväljaandes
Mängi: www.epl.ee/sudoku

Pauer
KRISTJAN PAUR

Nemi

Aed

Urmas Laansoo
Tallinna botaanikaead

PAHHIIRA

Vähenõudlik ja efektne toataim

Pahhiira (*Pachira*) perekonnas on 50 liiki igihaljaid ja heitlehiseid puid kassinaeriliste (*Malvaceae*) sugukonnas. Pahhiirad kasvavad troopilises Ameerikas ja Aafrikas.

Toataimena kasvatatakse sagedamini vesipahhiirat (*Pachira aquatica*) ja toredat pahhiirat (*Pachira insignis*). Pahhiirad kuuluvad vähenõudlike toataimede hulka. Neile kasvamiseks sobilik temperatuur on +18 kuni +25 kraadi. Pahhiira võib kasvada ka otsese päikese kiirguse käes, kui on sellega varem harjunud. Varjulisest paigast lõunapoolsele aknale ei maksa taime siiski kohe panna.

Vesipahhiirat müüakse sageli suurema efekti saavutamiseks nii, et tüved on mitmekaupa palmikusse punutud. Vesipahhiira vahetab aeg-ajalt lehti ja võib olla aastas paar kuud raagus. Sellest ei maksa ehmuda, taim kasvatab uued lehed ja muutub taas lopsakaks.

„XANADU” FILODENDRON

Müüakse enam kui kaks miljonit aastas

Filodendronite seas on palju populaarseid ilu- ja toataimi. Sooja kliimaga maade haljasaladel kasvatatakse sageli kahelisulgjat filodendronit (*Philodendron bipinnatifidum*).

Maa ilma kõige populaarsemate toataimede hulka kuulub roniv filodendron (*Philodendron hederaceum*). Eestis kasvatatakse toataimedenäna ka väärifilodendronit, turd-filodendronit, pronksjat filodendronit, noollehst filodendronit ning nende hübriide ja sorte.

Üks põnev leid tehti filodendronite seemikute hulgas 1983. aastal Lääne-Austraalias. Uus tiheda kasvuga ja lõhestunud lehtedega sort sai nimeks „Xanadu”. Austraalia toataimede ühing valis „Xanadu” 1988. aasta parimaks toataimeks (*Plant of the Year*).

Tänapäeval kasvatatakse ja müüakse igal aastal rohkem kui kaks miljonit „Xanadu” filodendronit. Populaarsuse põhjuseks on kaunis välimus, imelise kujuga lehed ja tihe kompaktne kasv. „Xanadu” moodustab kuni ühe meetri kõrguse tiheda puhmiku.

Filodendronile valige kodus valge, kuid otsese kuuma päikese kiirguse eest varjatud paik – talle meeldib hommikupäike või loojuvalgus.

Populaarne ja kaunis filodendron

-1- Filodendron „Imperial Green” -2- Pronksjas filodendron „Imperial Red” -3- Filodendron „Xanadu”

Fotod: Vallo Kruuser

Filodendroni (*Philodendron*) perekonda kuulub 500 liiki võhaliste (*Araceae*) sugukonnas. Looduslikult kasvavad kõik filodendronid troopilises Ameerikas. Võhalsed on väga suur, 3250 liigi ja 105 perekonnaga taimesugukond. Eestis on looduslikult kaks liiki võhalsi: harilik kalmus (*Acorus calamus*) ja soovõhk (*Calla palustris*). Tuntumad filodendroni sugulased on sulgvõhk, diifenhahhia, kuuvõhk, peittõlvik, kirivõhk, sõrgkõis, kollavõhk, aglaoneema, kalla, titaanjuur, hiirvõhk, lohevõhk, tulivõhk jt.

Filodendroni teaduslik nimetus tuleneb kreeka keelest (*phileo* – armastan, *dendron* – puu) ja tähendab tõlkes puusõpra või puuarmastajat. Enamik filodendroneid kasvab looduses liaanina, toetudes puu tüvele. Ronimist hõlbustavad hästi arenenud õhujuured. Leidub ka epifüüte ehk pealistsiimi ning harvem

maapinnal kasvavaid taimi. Filodendronite mitmekesisel maailmas on tervete ja sulgiate lehtedega esindajaid. Nende varred võivad kasvada mitmekümne meetri kõrguseks või moodustavad varred koos lehtedega madala tiheda puhmiku.

Filodendronite tõlvikõisid arenevad varrelehtede kaenlas ja võivad olla valged, roosad, rohekad, punased või purpursed. Neil on väga oma-

Kallat meenutav paadikujulise kõrglehega õisik on avatud vaid ühe päeva.

pärane bioloogiline tolmlemis-kohastumus: taim on võimeline avanevas õisikus rasvade ainevahetust kiirendama, mille tulemusena õisiku sisetemperatuur tõuseb ümbritseva õhu temperatuurist kuni 17 kraadi võrra kõrgemaks. Niisugust

nähtust nimetatakse termogeneesiks. See aitab hämaras ja lopsakas džunglis tolmeldajate tähelepanu köita. Filodendroneid tolmeldavad looduses põrnikad ja teised mardikad.

Söödav vili, ärritav mahl

Filodendron võib õitseda ka kodustes tingimustes. Kallat meenutav paadikujulise kõrglehega õisik on avatud vaid ühe päeva. Vanemal taimel puhkeb lehe kaenlas õisikuid pikema aja jooksul. Looduses küpsevad filodendronitel viljad, mida täiesti küpsenult sobib toiduks tarvitada. Kodustes tingimustes filodendron ei vilju, sest taim on risttolmleja ja vajab viljade arenguks vähemalt kahte samaaegselt õitsevat isendit. Lehed ja varred aga sisaldavad nahka ärritava toimega mahla.

Filodendronid kasvavad suurepäraselt köögis, valges

vannitoas või suure aknaga elutoas. Taimele ideaalne temperatuur on +18 kuni +23 kraadi. Talvel kastetakse filodendronit üks kord nädalas, suvel palaval ajal kaks-kolm korda nädalas. Talvel väetatakse filodendronit lahja täisväetislahusega üks kord, suvel kaks korda kuus.

Filodendronit saab kodus ise paljundada – selleks sobib kevad või suvi. Taimede paljundatakse jagamise teel või varrepistikutega. 10–15 sentimeetri pikkuseid varreloikeid on otstarbekas juurduma panna kaks-kolm tükki korraga, et kiiremini lopsakas uus taim saada. Vana ja alt laasunud varrega taim on sobilik samal viisil noorendada või paljundada. Noori taimi istutatakse ümber igal kevadel. Filodendronile meeldib kasvada väikeses potis. Kui pott on tihedalt juuri täis kasvanud, on paras aeg taim kevadel natuke suuremasse anumasse ümber istutada. ●

LEHT + DVD

●●● Eesti Päevaleht

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastoid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastoid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehele sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetuse: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epl.ee **Eesti uudised** 680 4400, **kohalikud uudised** 322 3487, **välisuudised** 680 4455, **Ärileht** 680 4400, **arvamus** 680 4450, **kultuur** 680 4470, **sport** 680 4490. **Tellimine** 680 4444, **tellimine välismaale** KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, **reklaam** 680 4500. **EPL Online** www.epl.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

